es ⁊ redemisti nos in sanguine tuo Apocal. v. Rñdit xp̄s dicēs vos estis genus electū regale sacerdotiū gens sācta ꝓplus acquisitionis vt virtutes eius annunctietis q̄ de tenebris vos vocauit in admirabile lumē suū ꝑma Pet. ij. Ecce hic vnū modicuz de receptōne facta xp̄o ascēdente. Sil'r aīe sancte non dico equalit' qñ enī aīa scā intrat celū empireum transit ꝑ ordines angeloꝝ angeli ⁊ sancti qui stant in illis pallacijs corꝑalibus nō de materia terrestri sed celesti respicientes ꝑ fenestras suas om̄es salutātes aīam intrantē dicēs. O benedicta anima. benedicta dies in qua pn̄iam fecisti restituisti remisisti. Aīa rñdit. Non nobis dñe nō nobis sed noī tuo da gloriam ⁊ sic ꝑducit' vsq̄ ad xp̄i cathedrā vbi adorat xp̄m regratiādo sibi qꝛ ip̄az ꝑduxit ad debitum finē ⁊ ibi coronat' a xp̄o quēadmodū depingit' virgo maria qñ coronat' a xp̄o iuxta illud. Veni electa mea veni coronaberis. Auc̄tas. Iusti imꝑpetuū viuent ⁊ apud dñm ē merces eoꝝ accipiūt regnū decoris ⁊ dyadema spei de manu dñi Sap̄. v. O quale festū fit tunc in celo ⁊ tripudia ab angelis dei Auc̄tas Dico vobis ꝙ gaudiū est in celo sup̄ vno peccatore pn̄iam agēte Luc. v. Quātomagis sup̄ vno peccatore pn̄iam cōplente. Secus de aīa dānata impenitente aliud festū fit sibi in inferno ut dñs custodiat nos ab isto festo de quo Isa. Omnes ꝑncipes surrexer̄t de solijs suis om̄es ꝑncipes nationū.

Dñica infra octauas Ascensionis ser. j.

Ille testionio ꝑhibebit de me. Verbū istd̄ habet' textualiter Joh. xv. et officiat' in euangelio hodierno sermo noster erit de sancto euangelio pn̄tis dominice singulariter de verbo ꝓposito ꝑthemate ⁊ habemus multas bonas doctrinas ad pctōꝝ correctionē ⁊ vite instructionē. Sed ꝑmo salutet' virgo maria. Pro declaratione hui⁹ verbi ⁊ ꝓsecutione totius materie nr̄i sermonis. sciendū. ꝙ de⁹ dans doctrinā ⁊ regulā et legem oībus iudicibus mundi quō se debeant regere ad puniendū ⁊ corrigēdū pctā dixit nō stabit testis vn⁹ cōtra aliquē q̄cq̄ illud peccati vel facinoris fuit Sed in ore duoꝝ ⁊ triū testiū stabit oē verbū Deutro. xix. Rō hui⁹ legis ē. q̄a qñ vna sola ꝑsona testat' cōtra aliam et alia negat equales sūt. Iudex non plus rōnē cōdemnandi q̄ soluendi. Sed qñ sunt duo testes cōtra vnū tūc vn⁹ ē cōuictus si sint tres testes meli⁹ iam iudex p̄t eū cōdemnare. Ideo dicit in ore duorū aut triū testiū ⁊c̄. Ecce legē quā dedit ⁊ sicut dedit illis alijs iudicib⁹. Ita etiā ip̄e vult eam seruare. Nam añq̄ anima intret ꝑadisum si sit bona vel infernū si sit mala. vel purgatoriū. ꝑmo venit ad iudicū xp̄i ⁊ ibi iudicat'. Auc̄tas. Statutū ē hoīb⁹ semel mori post hoc iudiciū ad Hebre. ix. In ꝑmo enī iudicio xp̄s ꝓcedit ꝑ legē datā alijs iudicibus scz cū duob⁹ aut trib⁹ testib⁹ cōtra reum et s̄m ꝙ testes sūt ꝓ vel cōtra aīam ip̄a iudicat'. Prim⁹ testis ē cōscīa ꝓpria humanalis. Secund⁹ bon⁹ angelus celestialis. Tercius est ih̄us iudex vniuersalis. de quolibet istoꝝ dicit thema ille scz ꝑmus vel secund⁹ vel tercius testis. testimonio ꝑhibebit de me pro vel cōtra

Dico ꝑmo ꝙ ꝓpria cōscīa hūana ē testis qꝛ cōscīa hoīs est liber in quo scribūtur oīa bona vel mala q̄ homo facit. qñ homo facit aliqd̄ bonū opus. illud op⁹ transit sed remanet scriptū in libro cōscīe verbi gr̄a Credo ꝙ quilibet nr̄m hodie orauit postq̄ fuit indutus genib⁹ flexis. etc̄ illud opus iam transiuit tñ remanet

scriptū in libro ꝯscie ad testificandū in iu
dicō. Idē si hodie fecistis elemosinaz si
deuote ⁊ cū silencō audiuistis missaz. I
dem si salutastis aliū bono corde ⁊ sic de
alijs. Ista opa trāseunt ꝫ remanēt scrip
ta in libro conscie. Auctas. Cū gentes
q̄ legez nō habent naturalr ea q̄ legl sūt
faciūt. hmōi legez non habentes ipsi sibi
sunt lex. q̄ ostendūt op⁹ legis scriptū in
cordib⁹ suis. ad Ro. ij. Idez de mal opi
bus dicas. Dixisti hodie aliqd mendaci
um. illud iā trāsiuit ꝫ remanet scriptū in
libro ꝯscie ad testificandū cōtra te in iudi
cō. Idē si iurasti deū ⁊ vitupasti aliquē
vel locutus fuisti in missa. si es religios⁹
qui silere in mēsa debes. vel respexisti mu
lieres discurrēdo p villā vel ciuitatē vel
in eccia Auctas. Imp̄fectū meū vide
rūt oculi tui ⁊ in libro tuo oēs sup̄ defec
tus scribent. p̄s. c. xxxviij. Nota imp̄
fectū meū ⁊c̄. quasi diceret dn̄e qn̄ ego
peccabā credebā facere pctā secrete. ab
scōdēdo me a gētib⁹. ꝫ tu dn̄e vidisti ⁊c̄
Et in libro tuo ⁊c̄. conscia enī hoīs dici
tur liber dei. Rō qz ipē fecit illū librū. et
creauit ⁊ scribit. ⁊ legit. ⁊ nullus alius.
Cognoscere enī cogitacōes cordiū siue
intellectuū vt sūt in intellcū solius dei ē
de q̄ vide scm̄ Tho. pria pte. q. lvij. arti.
v. Mō iste lib̄ est clausus qz nullus p̄t
legere nisi deus ⁊ ego in mea tu ī tua con
sciencia ⁊ ille in sua ⁊c̄. Sz in iudicio qn̄
aīa veniet timēs ⁊ tremēs dicit xp̄s. vi
deamus librū. tūc ꝯscia aperiet ⁊ dabit
testimoniū Si aīa recessit a corpe in gra
cia. mala ⁊ pctā non apparebūt in ꝯfusio
nē. ymmo ī bonū testimoniuz aīe in gl'a.
Vn̄ apl's. gloria nostra hec est testīoniū
conscie nostre. ij. ad Cor. i. Sz si vixit
in mala vita in peccatis ⁊ finalit moritur
inpenitēs tunc nullū bonū apparebit scp̄
tū in libro ꝯscie qz q̄diu sum⁹ ī peccato
opa bona nō sunt meritoria. Jō nō appa
rebūt nisi mala opa scripta in carta illa.

Jō apl'us. Testimoniū reddēte illis cō
scia ipsoꝝ ⁊ inter se inuicē cogitacōnum
accusantiū in die cū iudicabit deus occul
ta hoīm. ad Ro. ij. Do vobis hoc reme
diū ⁊ bonū consiliū qd si vultis tenere.
et mihi credere tūc testimoniū conscien
cie vestre erit p vob ⁊ non contra vos.
licet feceritis multa mala ⁊ pctā. Istud
remediū capiatis p silitudinez hāc In q̄
dam loco erit homo quidā male vite la
tro. homicida. ⁊ faciebat mlta mala ꝫ se
crete timore iusticie. Sed q̄tuncūq̄ ig
nis fiat secrete ⁊ ī abscondito fum⁹ exiet
Inde rex sciēs mala illius hoīs ꝯmisit iu
dici illius loci vt faceret pcessuz ꝯ illum
hoīez taliter q̄ ille homo nihil sciret. quo
facto pcessu clauso ⁊ signato sciēs iudex
q̄ iste homo cōtra quē fecit pcessuz eēt
iturus ad regez dixit sibi q̄ portaret regi
vnū libruz qui acceptauit librū ⁊ erat p
cessus ꝯ eum factus. qn̄ autez latro fuit
in via cogitauit ⁊ timuit an ista scriptura
esset cōtra eum. qz Conscius ipē sibi de
se putat omīa dici Dicēs infra se q̄d scio
quid porto Iste liber pcessus videt qui
aperuit dcm̄ pcessuz ⁊ legit ibi. ⁊ inueīt
clare omīa mala q̄ fecerat qui incepit fle
re dicens. O miser q̄d faciā si ego porto
hoc regi suspensus suz. volebat ꝯburere
pcessuz ꝫ timebat pdere oīa bona sua q̄
accessit ad quendam notariū amicuz su
um exponēs ei suam necessitatē ⁊ casum
ad quez notarius dixit. Si decetero vul
tis vos cauere ⁊ emēdare vitā vestram
ego iuuabo vos. Qui pmisit emendam
Tūc notarius fidelis rasit de pcessu sub
tiliter vbi erat affirmatīa posuit negati
uā ⁊ vbi testes erant ꝯ eum posuit p ip
so ⁊ clausit pcessuz dicens. Modo va
datis ad regem nec oportet vos timere.
ymmo rex bene recipiet vos. Quādo au
tem fuit cū rege assistentes qui erant cuz
rege dicebāt. Domine iste est ille malus
homo talis loci capiatur. ⁊ statiz rex mā

dauit vt statim caperet ⁊ suspenderetur. Sz ipē homo pñtauit ꝓcessuz regi q̄ lec to ꝓcessu rex osculatus est eū ⁊ manda uit sibi dare centū florenos. Rex iste est ille de q̄ rex regū ⁊ dñs dnāntiuz Apo. xix. ꝫ malefactor est q̄libet nostꝝ. Sum⁹ enī homicide ⁊ latrones ⁊c̄. Si tu dicis ego nunq̄ occidi aliquez. ꝓbo ꝙ sic. hoī cida occidit corpus. ꝫ qui peccat morta liter occidit animā. quociēs enī peccasti mortaliter. tociēs occidisti animā. aīa q̄ peccauerit ipa moriet̄ Ezech. xviij. Itē odisti ꝓximū homicida es. Auc̄tas. oīs enī qui odit fratrē suuz homicida est. pri ma Joh. iij. Item q̄ciens inclinasti vel ī duxisti aliū ad peccandū mortaliter toci ens animā occidisti. Itē sumus fures q̄ ciensc̄ūq̄ furati sumus deo honorez vel reuerenciā vel obedienciā ad sua p̄cepta. tociēs fecim⁹ furtū. Item ꝓximo famā et ecclesie decimas. seruitoribꝫ solidatuz et mercedem operū mortuis legata. fur tum ꝯmittimus om̄s. Auc̄tas. Quotq̄t venerūt fures sunt ⁊ latrones Joh. x. ca. Et ꝓcessus est iam factus clausus ⁊ sig natus. Et quilibet portat suuz ꝓcessuz ad regem xp̄m. Ergo quid fiendum. di co ꝙ sicut fecit iste latro.

Primo aperiatur iste ꝓcessus legen do ea que ibi continentur.

Scd̄o debemus flere sicut iste fleuit.

Tercō debemus oñdere ꝓcessuz ami co suo notario.

Quarto fiat ꝙ notarius radat subtili ter ⁊c̄. Primo liber consciencie aperi tur cogitando malā vitaz quam tenuit. Si es religiosus cogita si seruasti regulā et ceremonias. Si sacerdos cogita qua liter officiū qualiter celebrasti. si cuz pu ra deuocōe vel pro pecunia si vnq̄ iurasti vel mentitus fuisti. si vixisti caste ⁊c̄. I dem de vob̄ quilibet cogitet vitā quam tenuit. Isto mō liber conscīe aperit̄. Se cūdo plora ecce ꝯtricō di. O miser quid erit de me ⁊c̄. Tercō recurrere debes ad amicū ⁊ dicere sibi totū ⁊ ostendere sibi librū. Amicus iste est cōfessor amicus plusq̄ pater vel mater ⁊ ostendere sibi li brū debes clare dicendo pctā. Pat̄ ego sum magnus pctōr prīo feci hoc ⁊ hoc. ⁊ post ꝯfessionē confessor dz querere ꝓpo sitū in corde vestro decetero cauendi ⁊ e mendādi vitā vestraz si dicit ꝙ sic tūc ꝯ fessor radet ⁊ delet peccata de cōsciencia scz cū ligua nullus gladius tm̄ scindit q̄ tū ligua confessoris qñ eleuat manū et dicit Misereatur tui omnipotens deus. et dimittat tibi oīa ⁊c̄. Facta absolucō ne oīa peccata ⁊ mala sūt rasa de libro ꝯ scīe. Ita radit subtiliter ꝙ sicut p̄us con scīa erat contra te. tūc testat̄ ꝓ te. Dein de dicet ꝯfessor. modo secure vadas ad regem. Vadit homo securus pniam im plens datā a confessore. ⁊ qñ anima ve nit corā xp̄o in iudicō ⁊ ꝓcessus conscīe aperitur om̄s testes sunt ꝓ anima. Bene dictus erit q̄ consiliū hoc seruauerit. hoc deus met dicit peccatori. Sume tibi li brū grandem ⁊ scribe in eo stilo hominis velociter spolia detrahe cito predare. Isa viij. Nota sume tibi nō alteri qꝛ nul lus alius potest ibi legere librū grandez Magnus liber est decretales. maior de cretum. ⁊ maior biblia. Maior omnibꝫ hijs est conscīa. Liber sumitur cogitando peccata vt dixi. Scribitur stilo hominis. qꝛ exquo deus factus est homo dedit hoī bus potestatem remittendi peccata et nō ante. Additur velociter ⁊c̄. Nullus di cat volo confiteri in quadragesima ⁊c̄. forte hodie vel cras morieris ⁊c̄. ⁊ sic pa tet prima pars sermonis. Dico secun do ꝙ alius testis est angelus bonus cele stialis. Sciendum ꝙ quilibet homo vel mulier a natiuitate q̄diu viuit in hoc mū do habet vnum angelum bonum de celo summo ad sui custodiam a deo omnipo tenti deputatum. Unde Iero. Magna

est dignitas aīarum vt vnaqueq; aīa ab
ortu sue natiuitatis hz angelū ad custo-
diā deputatū qz aliter demones suffoca
rēt nos ⁊ impedirent oīa opa nostra. I
deo deus dat angeluz ad custodiā. Sic
dn̄s qui hz oues dat eis custodiā pasto
ris. De hac custodia dauid in p̄s. Ange
lis suis de⁹ mādauit de te vt custodiāt
te in omībus vijs tuis. p̄s. xc. Iste autē
testis videt quitq̄d homo facit ⁊ dicit. I
deo testificat̄ de visu ⁊ auditu. Modo
contēplate hic q̄tuz placz angelo bono
qn̄ homo facit bona opa orōez deuotaz
ieiuniuz ⁊c̄. Tūc enim angelus eleuat o
culos ad deuz dicens. O dn̄e audiatis
eum. iā videtis quō deuote orat ieiunat
etc̄. Sic de quolibet bono ope ⁊ nō so-
lū iste angelus gaudet s̄ oēs alij de celo
Gaudiū est angelis dei ⁊c̄. Luc̄. xv. per
oppositum qn̄ facimus peccata vel aliq̄
inhonestatez dicit angelus o de isto ꝓdi
tore quid dicā. Cogita si corā aliqua de
uota ꝑsona tu faceres inhonestatē q̄d di
ceret. Ita angelus. Multi credūt ꝙ qn̄
volūt facere aliqd̄ furtū vel luxuriaz se-
crete ꝙ nullus videat dicūt o nullus vi
det me. O miser aperi oculos mētis ⁊ vi
de ibi angelū presentē qui dicit. o de isto
ꝓditore quid ego dicā iudici. O de ista
meretrice siue putana quid dicā. Eciā de
celo illi clamāt ꝯ illuz peccatorē acsi mo
do corā nobis veniret aliqua mulier me
retrix nuda om̄s vos diceret. O illa vi
lis meretrix foras ⁊c̄. Mō cogitate qua
liter sci angeli qui abhorrēt peccata qua-
liter indignant̄. Auc̄tas. Ecce videntes
clamabūt foris. angeli pacis amare fle-
būt. Isa. xxxiij. Nota ecce vidētes qz
sunt nobiscū hic angeli qui sūt de celo qz
illi de inferno sunt angeli guerre ⁊ diuisi
onis amare flebūt q̄tuz ad detestacōez
pctōꝝ. Non intelligatis ꝙ sit talis flet⁹
sicut ⁊ noster. qui venit ex tristicia vel de
uocōe sicut in deuotis ꝑsonis. Cogita q̄

le testīoniuz faciet angelus in iudicō qn̄
enim aīa peccatrix īpenitens venit ad iu-
diciū ⁊ demones eā accusant dicit xp̄us
iustus iudex vult audire ꝑtes. videam⁹
quid dicitis vos angeli. Qui rn̄dent scz
demones. Dn̄e ista anima fecit hoc ⁊ b̄.
Iō faciatis iusticiā. ꝓ vno peccato dam
nastis nos in ꝑpetuū ⁊ iste fecit tot pec-
cata iō ⁊c̄. Tunc xp̄us licet sciat totū tn̄
s̄m formā iudicis q̄rit a testib⁹. Interro
gat angelū dei quid ē b̄ tu q̄d vidisti q̄d
dicl. Et angelus q̄si ꝯplangēdo ex amo
re quē habet ad nos dicit. Dn̄e tot anni
sunt ꝙ mihi ꝯmisistis istū verꝝ est quod
dicūt demones dedit se suꝑbie. vanitati.
et sic de alijs pctis q̄tuncūq; ego induce
rez eū ad celū noluit mihi credere. Tūc
xp̄s auditis duob⁹ testib⁹ scz conscīa et
angelo dat sentenciā dicēs. Surge tol-
le qd̄ tuū est ⁊ vade. Tūc demones reci
piūt animā. ⁊ sic ducit̄ ad infernuz. Si
autē homo fuit bene ꝯfessus ⁊ ꝓposuit ab
stinere a peccatis ⁊ fecit condignā penitē
ciam qn̄ venit ad iudiciū ⁊ demones euz
accusant xp̄s dicit ad bonū angelū. q̄d tu
dicis angele. Rn̄t angelus dicens verꝝ
est dn̄e ꝙ ipsa fecit hoc vt dicunt demo-
nes tn̄ recurrit ad medicinas ⁊ ad reme
dia vestra. Fuit enī bene ꝯfessus ⁊ cōtri
tus ⁊ fecit penitenciā ⁊ communicauit.
Iō videtur mihi ꝙ debet absolui. Tunc
xp̄us dat sentenciā ⁊ precipit angelo ⁊
mandat sibi vt collocetur in paradiso ī
tali sede vel cathedra. De hoc dicit scrip
tura. Si fuerit ꝓ eo angelus loquēs v-
nus de milib⁹ vt annūciet hominis equi-
tatem id est penitenciā ⁊ bonam vitam.
Miserebitur eius et dicet Libera eū vt
non descendat in corrupcōez. Iob. xxxiij
Remediū g̊ ⁊ consiliū bonū beati Ber
nardi est dicentis. Noli pn̄te sancto an-
gelo facere quod me pn̄te facere non au
deres q̄tumcunq; esset temptatus quis
ꝓpter verecundiā coraz vna bona ꝑsona

nollet facere peccatum vel inhonestatem aliquā quare ḡ ex pñcia angeli nō times facere. O quale testionū angelus faceret si amore sui homo nō peccaret oportunitate habita vt placeret ei. Dico ḡ ꝙ alius testis est Jhs iudex vniuersalis Diceret aliq̄s quō est possibile ꝙ xp̄s sil' sit iudex ⁊ testis. Si est iudex quō est testis ⁊ ecōuerso. Dico ꝙ ꝓprium est xp̄o esse sil' iudicē ⁊ testez. Nec rex nec papa p̄t esse sil' iudex ⁊ testis. ꝫ xp̄s ideo dicit Ego sum iudex ⁊ testis. dicit dñs Jeremie. ij. Si alij testes nō essēt iste sufficeret. Jō dicit accedā ad vos in iudicō. ⁊ ero testis velox maleficis ⁊ adulterī ⁊ ꝑiuris ⁊ qui calumniātur mercedē mercenarij ⁊ humiliant pupillos ⁊ viduas ⁊ opprimūt peregrinos nec timuerunt me. dicit dñs exercituū. Mala. iij. Nota septē peccata in dicta auc̄te. De quibus erit testionius xp̄i cōtra hoīes in iudicio

Primū peccatū est maleficiū. om̄s qui faciūt mala opa dicūtur malefici. ꝫ simpl'r q̄ damnificāt ꝓximuz tollēdo eꝰ bona vel furando de vineis ortis seu cāpis. Quidā dicūt ꝙ recipe fructus non est peccatū. error est qꝛ ex furto fructus. humanū genus fuit exul a paradiso terrestri. ⁊ xp̄s ꝓ eo passus est. tales non hñt remediū nisi ꝙ satisfaciāt si volunt intrare paradisū vel petere veniā debēt Secundo ero testis velox adulteris. Dicat̄ quid est adulteriū qñ est publicū nisi corrigat̄ ira dei est sup̄ cōitatez. Tercō ⁊ ꝑiuris. Dicat̄ quō ꝓ toto mundo saluādo homo nō deberet iurare falsuz iuramētū. Quarto qui calūniantur mercedez mercenarij. Iste mercenarius est xp̄s q̄ xxxij. annis laborauit in vinea xp̄ianitatī Solariū quod vult est de septē diebus ebdomade. s. ꝙ vult vnā. s. dnicaz. q̄ vero non seruat dnicaz calumniat̄ mercedē etc̄. Quinto erit testis velox hijs q̄ humiliāt viduas ⁊ pupillos. Vidua ē mulier que hz virū suum ī alio mūdo. Ita anime nr̄e sunt vidue que hñt sponsū suum in alio mūdo. Pupilli sūt corpa. humiliantur isti pupilli qñ inebriātur homines in tabernis ⁊c̄. Dicat̄ cōn̄ istud vicium. Sexto ⁊ opprimūt peregrinos. q̄libet nostrū est peregrinus q̄diu viuimꝰ in hoc mūdo. Jō dauid, aduena ⁊ peregrinus ego suz. opprimit̄ peregrinꝰ in ludo taxillorꝫ ⁊c̄. Septio nec timnerūt me. p̄cepta dñorꝫ temporaliū timent. ꝫ non dei. Remediuz ḡ est in omibꝫ q̄ facimus habere respectū ⁊ timorē ad deū. vt Job q̄ dicebat. Ecce in celo est testis meus ⁊ cōscius meꝰ in excelsis. Subdit ad deū stillat oculus meus sicut oculus mulieris ad virum eam respiciētez ꝑ fenestrā Ideo nō sustinet tactus philocapti ⁊c̄. Deo gracias.

De eadē dnica Sermo alius.

Ille testimonium ꝑhibebit de me. Joh. xv Pro huius verbi declaracōne ⁊ materie p̄dicande introductōe Sciendum ꝙ singularis excellencia ⁊ priuilegium est de xp̄o dño sup̄ alios dominos omnes. qꝛ ipē simul est iudex ⁊ testis qd̄ non est de aliquo iudice in aliq̄ bono iudicō. Rō qꝛ testificari nihil aliud est q̄ iudicem de veritate informare. Modo aliud est informare se ⁊ aliud informari Judex enīz p̄t informari scz ab alio ꝫ ipē met nō potest se informare Jō nō potest esse iudex ⁊ testis sil'. ꝫ in xp̄o ista rō non habet locū. qꝛ ipē non indiget informacōne alterius. Jō ipse informat omnes alios de veritate. Plus scit ipē de negocijs meis ⁊ tuis q̄ nos. Auc̄tas. Omnia eī nuda ⁊ apta sunt oculis eius. Ad heb. iiij. Jō necessario ipē iudex habet esse testis. Scda racō qꝛ iudicare est inter partes sentencialiter diffinire. In omī enīz

iudicō sunt reus. accusans ⁊ testis q̄ sem
ꝑ est alicuius ꝑtis ⁊ cū iudex non posset
esse simul iudex ⁊ pars. Igit̄ nullus iudex
p̄t esse simul iudex ⁊ testis. Sed in xp̄o
ista racō non habet locū qꝛ ī omni bono
oꝑe ipē est ꝑs. Rō qꝛ bona oꝑa maxīe
fiunt ꝓpter deū. Si vero oꝑa mala ibi n̄
est pars qꝛ fiunt cōtra eum. Jō dicebat
ipē qui nō est mecū aduersuꝫ me ē. Luc.
xi. Ergo necessario ē ꝑs Pꝫ ḡ priuilegi
um ⁊ excellencia xp̄i qꝛ sil est iudex ⁊ te-
stis De hoc auc̄tas clara. Ego sū iudex
et testis dicit dn̄s Jere. xxix. Ex ista rōe
ꝓposui thema. ⁊ quilibet vr̄m potest vera
citer dicere ille scꝫ Jh̄s xp̄us dn̄s ⁊ iu-
dex testimoniū ꝑhibebit de me. ptꝫ thēa.
Et ego sum mō in materia quā volo ꝑ-
tractare moraliter. Mō videam⁹ quō
xp̄us est testis ⁊ iudex in iudicō ⁊ cōn̄ q̄
peccata. De hoc inueni auc̄tez que dicit
clare de quibꝫ pctis perhibebit in iudicio
testimoniū accedā ad vos ī iudicō ⁊ ero
testis velox maleficis. ⁊ adulteris. ⁊ ꝑiu
ris. ⁊ qui calūniantur mercedeꝫ mercena
rij ⁊ humiliāt viduas ⁊ pupillos ⁊ op-
primūt peregrinū nec timuerūt me dicit
dn̄s exercituū. Mal'. iij. Hic noīat sep-
tē condicōes peccatoꝝ que si vitent̄ ha
bebit̄ in iudicō iudicē ⁊ testē xp̄m ꝓ vo
bis alias erit cōtra vos. ⁊ poteritis dice
re thema Ille testīoniuꝫ ꝑhibebit de me
Prīo dicit accedā ad vos in iudicō tan
q̄ꝫ iudex ⁊ ero testis velox maleficis. qui
libet peccator faciēs mala opera p̄t dici
maleficus general'r. Sed ꝓprio ⁊ stricto
mō malefici sūt qui nō soluꝫ nocēt sibijp
sis ꝫ toti coītati. sicut sunt diuini. sortile
gi. ꝯiuratores ⁊ pocionatores siue intox
icatores qui si sustinent̄ in aliq̄ loco tota
illa patria destruet̄. exquo est notorium.
qꝛ ꝓcessionaliter gētes recurrūt ad eos
et si sustinetur ira dei est sup̄ illam ciuita
teꝫ siue cōmunitatē. Secus de secretis
quos deus secrete damnabit ⁊ terra erit
sine periculo exquo peccatū est secretum
non cadit in iudicō hominū ꝫ in iudicō dī
Dauid. Judica illos. Itez da illis ꝟm
opera eoꝝ. dicūt id quod volūt ⁊ nesci-
unt qꝛ tenebrosi sūt ꝫ diffamant aliquē
et ostendūt ī speculo vel in amphora ⁊c̄
figuras ⁊c̄. ⁊ sequitur diuisio inter vos
ꝓpter hoc non est petenda sanitas ab eis
Si tu haberes inimicū capitalem in hac
villa recurreres ad eum in tuis necessita
tibus clarum est ꝙ non. Ita est de diui-
nis qui cuꝫ dyabolo inimico capitali no
stro habent sua consilia. Ad dn̄m Jh̄m
xp̄m recurratis in vestris necessitatibus.
quia ipē potest dare sanitatem filijs ⁊c̄.
Precepit de⁹ antiq̄tus dicēs. Vir siue
mulier in quibus phitanicus siue diuina
cōnis fuerit sp̄ūs morte moriatur. Do-
mine et qua morte an suspensionis deca-
pitacōnis vel conbustionis. Responsio
ꝙ non sed lapidibus obruent eos. sang-
uis eorum sit sup̄ eos. Leuiti. xx. Quia
qui moritur suspensus vel decapitat⁹ ⁊c̄
nisi ab vno potest interfici. Sed qꝛ di-
uinus nocet toti populo. vult deus ꝙ a
toto populo occidatur. Ecce quare dicit
Accedam ad vos vsq̄ꝫ maleficis. Se
cundo dicit Accedam ad vos ⁊c̄. Ista
clausula debet addi cuilibet peccato. acce-
dam ad vos ⁊ ero testis velox adulter'
Qui in matrimonio sunt actū matrimo
nialem facere possunt sine peccato ⁊ eciā
qn̄q̄ꝫ cum peccato ⁊ mortali ⁊ veniali et
quādoq̄ꝫ eciam cum merito. Sed quan
do vir cognoscit de aliqua alia muliere. l'
econtra. hoc peccatum dicitur adulteriuꝫ
Istud peccatum est multum abhomina-
bile maxime quādo est notorium qꝛ eci-
am nocet toti cōmunitati. Secus si sit se
cretum. Dicatur hystoria de corinthijs.
quos Paulus conuerterat ad fidem et
p⁹ aliq̄s dies ira dī fuit sup̄ eos. qꝛ habe
bant siccitates mortalitates. hec dicitur
ira dei qui nescierūt causaꝫ quare ⁊ scrip

serunt aplo paulo eorum necessitatem. Aplus autē p literam respondit eis dicens. Nescitis qr modicum fermentum totam massam corrumpit. et sequitur. auferte malū ex vobis ipsis. pria ad Cori. v. Patet clare q sustinere adulteriū notorium est destructō cōmunitatis. Ideo vos rectores qui portatis onus debetis puidere ⁊ facere ordinacōem statim cū preconisacōne publica ⁊ certis penis. q nulla putana siue meretrix notoria possz esse nisi in bordello siue lupanari. ⁊ corrigantur omnia ista peccata. Primo de meretricibus in hospicijs. lupanaria possūt sustineri vt dicit Augustinus in libro de ordine ad vitandū maiora peccata. Sz lupanaria pticularia que sunt in laqueū non sunt sustinenda. quia morbus contagiosus est. Quādo vxor vestra vel filia videt meretricem cū homine garrulare qd cogitabit cito erit putana. vel quādoqz fieri possit putana. Ideo ad partem i remedium malorum ⁊ non in laquem lupanaria erunt collocata ne vxorati ⁊ clerici ⁊ religiosi venientes ad hospicium incidant in laqueum. Cogitate quale peccatum est qr xp̄us dedit vitam suā ⁊ sāguinem vt saluaret animas. Et vos ponitis ibi laqueum vt damnentur. Secundo corrigatur peccatuz clericoruz de concubinis ⁊c̄ nisi hoc peccatum corrigatur dicit dominus. Accedaz ad vos ⁊c̄ vsqz adulteris. Tercō dicit accedam etc̄. vsqz piuris. De isto peccato deus reputat se valde grauatuz quādo notorie fit. Secus qñ secrete. quia tunc non est periculū cōmunitati. Sed quādo notorie iurant renegāt ⁊ xp̄m despiciūt. dicendo verba cōtra xp̄m ⁊ virginem Mariā et sanctos. creditis q deus surdus sit ⁊ mutus ⁊ cecus. Mirum est q non mittit plagas ad destruendū nos quia talia sustinemus. Si de domino vel rege dicerentur mala statim puniretur. Et de xp̄o sine correctōne. Heu omnes possunt dicere. ymmo inter scutiferos aliqui puocātur vt iurent. ⁊ blasphment deum et virginem beatam Mariam ⁊ omnes sāctos ⁊ tunc rident. Et ex peccato isto venerūt siccitates sterilitates ⁊ mortalitates ⁊ ira dei sup terram ⁊ sup habitatores terre. Sed diceret aliquis. quare sup me quia ego nō iuro ⁊c̄. Responsio licet non iuremus omnes quia tamen sustinemus omnes habemus peccatum. qr quādo aliquis iurat ⁊c̄. omnes debem⁹ insurgere contra eum. O ribaldus interficiatur ⁊c̄. Acsi lupus intraret villam ad deuorandum pueros. nonne omnes clamarent ad lupum. ⁊ nullus curat de blasphemia contra deum. ymmo ponūt in trufis quando est aliquis magnus iurator scienter prouocant eum ad iram. vt iuret vt ipsi possunt ridere de iuramētis illius. Ideo deus de rectoribus conq̄rendo qui hoc peccatum deberent corrigere dic̄. Dominatores populi mei inique agunt contra me dicit dominus ⁊ iugiter tota die nomen meum blasphematur. pp ter hoc sciet populus nomen meum i die illa quia ego qui loquor supple precipiēdo Ecce assum sic puniendo Isay. lij. Quarto dicit accedam ad vos ⁊c̄. vsqz qui calumniantur mercedem mercenarij seruitoribus ⁊ ancillis. Et scutiferis qñ conpleto tempore seruicij petunt solarium domini calumniantur ⁊ faciunt placitare ⁊c̄. De isto peccato multum grauatur deus omp̄s intantum q precepit per Thobiam dicens. Quicumqz tibi aliquid operatus fuerit statim mercedem eius ei restitue ⁊ merces mercenarij tui apud te omnino non remaneat. Thobie quarto. Quinto dicit. Accedam ad vos ⁊c̄. vsqz hijs qui humiliant viduas ⁊ pupillos. Jam quando mulier vel vxor aliqua pdit suum bonum virū remanet vidua ⁊ filij qñ pdunt patrem

remanent orphani. tunc omnes debe-
rent iuuare. Sed modo fit totū oppositū. dicūt modo non hñt defensionem ⁊ cū tali lr̄a q̄ habeo potero hr̄e cāpū. vineā domū ⁊c̄ ⁊ pater faceret sibi de debito ⁊ non curauit de lr̄a cōfidēs de sua amicicia ⁊c̄. Sed licet ꝑdiderūt viruz ⁊ carnalē pr̄em. nō perdunt patrē nec defensorē qꝛ deꝰ pater orphanoꝝ ⁊ si iudex viduaꝝ defendit eos. qui dicit videte ⁊ pupillo nō nocebitis si leseritis eos vociferabūt ad me ⁊ ego audiā clamorem eoꝝ ⁊ indignabit̄ furor meꝰ ꝑcutiāq̄ vos gladio ⁊ erunt vxores vestre vidue ⁊ filij vestri pupilli Exo. xxij. Jō caueatis ab isto pctō. Jō dicit accedā ad vos ⁊c̄ Sexto dr̄ accedā ad vos vsq̄ hic. q̄ opprimūt peregrinū. peregrinꝰ dicit̄ viator q̄ portat modicū ꝓuisionis Ita in hoc mūdo peregrini dicūt̄ pauperes. quoꝝ quilibet p̄t dicere aduena et ꝑegrinus sum apud te. Cōtra illos qui pauꝑes istos opprimūt. deus erit iudex et testis maxime cōtra vsurarios. qui nihil sciūt facere nisi cū vsuris. si hñt mutuare pauꝑibꝫ stati cū vsura mutuant. Si vendunt plꝰ q̄ ē p̄ciū cōdignū recipiūt ꝓpter dilationē solutōis Si emūt minꝰ dant ꝓpter hoc qꝛ dāt pecuniā ꝓmptaz Dicat̄ cōtra illos qui faciūt vsuram de pānis vendendo plꝰ. deinde ille q̄ emit statim vendit pannū minꝰ. dicat̄ q̄ peccatū esset vendere qd̄ non ē suū. Ita tu vendis necessitatē alterius. Itē faciunt aliā crudelitatē cōtra pauꝑes. qꝛ emūt frumentū contra pauꝑes ⁊ abscondunt sperantes ip̄m vendere ad pondus argēti. vultis cognoscere qd̄ pctm̄ ē. dicit scriptura. Qui abscondit frumēta maledicetur in pupillis benedictio aūt sup caput vendentiū Prouer. xi. Septimo āt accedā ⁊c̄ vsq̄ his q̄ non timuerūt me dicit dn̄s. Modo audite defectū q̄ mō est in toto mūdo. qꝛ gentes hñt verecūdiam ⁊ timorē. gentibꝫ ⁊ non timēt deum. seruant p̄cepta ⁊ ordinatōnes dn̄orū tꝑaliū timore pene scz quinq̄ solidorū et non timent frangere precepta ⁊ ordinationes dei quas precepit seruare nō sub pena quinq̄ solidorum. sed perdendi omnia membra ⁊ corpus ⁊ animam in damnationem eternam. ⁊ tamen nullus timet. Ideo dicit christus. Nolite timere eos qui occidunt corpus. animaz autez non possunt occidere. Sed potius timete eum qui potest animā ⁊ corpus perdere in gehennam Math̄ x. ⁊c̄

In die

Infra octa. Ascēsionis Sermo alius.

Assumptus ē in celum sedet a dextris dei Marci vltimo. Verbum ꝓpositum ꝓ fundamento sermonis declarat excellentiam ⁊ altitudinem christi q̄liter inq̄tum homo fuit receptus ⁊ collocatus in celo dicens. Assumptus est in celum sedet a dextris dei. Istud verbum habet magnā difficultatem ī theologia qualiter christus dicitur sedere ad dexteram dei inq̄tum homo. Pro cuiꝰ declaratione ⁊ materie p̄dicande introductione sciendū q̄ in substantijs spiritualibus non reperiuntur partes dextre vel sinistre, ꝓprie loquendo dicit enī sanctus Thomas ⁊ ꝓbat p̄ma parte questione quinquagesima q̄ angeli sunt incorporei questione q̄nquagesima articulo primo. quia non sunt diuisibiles ꝑ partes. indiuisibiles enī sunt. Ideo in eis non inuenit̄ differentia partis dextre vl̄ sinistre. Sed quicquid est in eis totum potest dici dextra. qꝛ ꝑs sinistra dr̄ minoris fortitudinis ⁊ virtutis. sed in angelis totū ē forte. ⁊ nihil debile. Sz dr̄a partis dextre ⁊ sinistre. proprie solum inuenitur in creaturis corꝑalibꝫ ⁊ sensiti-

uis vt in hominibus ⁊ animalibus. quia arbores vel lapides. non dicunt̃ habere ꝑtes dexterã ⁊ sinistrã. qꝛ equalit̃ habent fortitudinẽ in qualibet ꝑte. homĩes vero ⁊ iumenta hñt maiorẽ fortitudinẽ et virtutẽ in dextera q̃ꝫ in sinistra. Jõ dicit Salomon leua eiꝰ sub capite meo et dextera illiꝰ amplexabitur me tanq̃ꝫ res fortis ⁊ firma Canti. ij. ergo dicit thema Assumptus est in celũ ⁊ sedet a dextris dei. Et etiã est articulꝰ fidei q̃ dicit ascendit ad celos. sedet ad dexteram dei pr̃is. Si dicas cum pater in sua essentia ⁊ diuinitate. sit sb̃a spũalis ⁊ indiuisibilis quõ repiet̃ ꝑs dextera. cũ in eo non sit sinistra. qꝛ in eo nihil debile. sed totꝰ fortis ⁊ omp̃s. Rñdeo ꝙ ĩ deo. dextera sumit̃ similitudinarie ⁊ figuratiue. verbi gr̃a. Sicut qñ ad aliquẽ magnum dñm veniũt magne ꝑsone ⁊ notabiles. Iste dñs cã honoris ad dexterã suã facit stare honorabilit̃ ꝑsonã. Ita legit̃ de mr̃e salomonis. iij. Reg. ij. positꝰ ẽ thronus matris regis q̃ sedit a dextris eiꝰ. Et pꝰ regẽ erat ꝑsona excellentior. Ita ꝙ sedere ad dexterã ꝑcat habere excellentiã honorẽ seu dignitatẽ sup̃ oẽs alios. Et qꝛ xp̃s est in excellentiori gl̃ia. honore et dignitate in ꝑadiso sup̃ oẽs creaturas Jõ d̃r sedere a dextris dei. Cũ ergo dicit thema. Assumptꝰ ẽ in celũ ⁊ sedet a dextris dei sensus est in maiori excellẽtia honore ⁊ dignitate existit ⁊ est maior oĩbꝫ creaturis. sup̃ hoc ꝙ d̃r ĩ themate Sedet a dextris dei fundabo materiã meã. q̃a articulus fidei. dicit in singulari. Sedet ad dexterã dei. per oppositũ thema dicit in plurali sedet a dextris dei. Rñdeo ꝙ ad dexterã dei sedere in singulari. notat sũmã excellentiã. de quo loquit̃ articulus fidei. sed qꝛ ista sũma excellentia triplicat̃ in xp̃o scꝫ

Maiestas impialis.
Dignitas pontificalis.
Auctoritas iudicialis.

Ex his tribꝫ excellentijs dicit thema. Assumptus est in celũ ⁊ sedet ad dexteraꝫ dei Prima ergo excellentia ex q̃ xp̃s dicitur sedere a dextris dei est maiestas impialis. Impator ẽ enĩ maior dominꝰ tpalis huiꝰ mdi. qꝛ ẽ sup̃ oẽs reges ⁊ ꝑncipes ⁊ dños Istã habuit xp̃s in sua ascẽsiõe. qꝛ oẽs creature tam spũales q̃ꝫ corpales sũt sub eo. De hoc apl's dicit. Cõstituens ad dexterã suã in celestibꝫ sup̃ omnẽ ꝑncipatũ ⁊ ptãtẽ ⁊ virtutẽ ⁊ dñationẽ. oĩa subiecit sub pedibꝫ eius ad Eph. j. De ista xp̃i impiali maiestate dixit dauid ĩ p̃s bñdic. j. Dñs in celo ꝑauit sedẽ suã. ⁊ regnũ ipiꝰ oĩbus dñabit̃. Nota ꝑauit scꝫ in terra hũanitate sua. ⁊ q̃lit̃ ꝑauit. dico ꝙ ꝑ virtutẽ humilitatis. voluit eĩ hũiliari infra oĩes creaturas. iõ meruit exaltari sup̃ oẽs creaturas ꝑm legẽ ⁊ regulã d. Oĩs q̃ se humiliat exalta. Luc. xviij. Creature sũt in triplici gradu. vel qꝛ sũt in celo. vt angeli vel in terra vt homines vel in corde terre vt demones. sub oĩbꝫ istis xp̃s voluit hũiliari. In celo enĩ sũt. ix. ordines angeloꝝ.

Primꝰ ordo est altior scꝫ seraphin vbi sũt plures angeli q̃ꝫ hoĩes ĩ mundo

Secudus cherubin
Tercius thronorum.
Quartus dominationũ.
Quintus virtutum
Sextus potestatuum.
Septimus principatuũ.
Octauus archangelorum.
Nonus angelorum.

Christus autem in die incarnatõnis sue humiliauit se sub omnibꝫ angelis. descẽdens de cathedra eternitatis sue ⁊ non assumpsit naturam angelorum. sed venit in hunc mundum. vt radius solis q̃ non recedit a sole ⁊ assumpsit naturam humanam. Ut radius solis calorem

vitree ꝛc̄. Ideo ait dauid. Minuisti eū
paulominꝰ ab angelis. qꝛ fuit passibilis
ſm hūanitatē. ꝛ angeli sunt impassibiles
Scdo voluit hūiliari sub hoībꝫ. s. in sua
vita ꝛ cōuersacōe. qꝛ vixit ita pauper ꝙ
nunq̄ aliq̄s hō fuit ita paup. Prio ī na
tiuitate qꝛ non in domo sed in porticu.
in via publica nasci voluit. non in lecto ſ
in p̄sepio reclinatꝰ. Itē nunq̄ voluit ha
bere domū nisi camerā. non cellā ꝓpriaꝫ
sed inuitabat̄ ad dormiendū ꝛc̄. Itez in
fine vite sue voluit humiliari qꝛ sagiōibꝫ
ꝛ ribaldis ꝛ latronibꝫ fit ꝓcessꝰ añq̄ sē
tencient̄. sed nō sic ē factū de xp̄o qꝛ iudi
catus fuit sine ꝓcessu. Jō dauid in ꝑso
na sua dixit. Ego aūt sum vermis ꝛ nō
homo ob ꝓbriū hoīm ꝛ abiectio plebis.
p̄s. xxi. Licet esset homo tñ nō tractabat̄
vt homo sed vt vermis despectus calca
tur. Ita xp̄s in sua passione. Tercio vo
luit hūiliari sub demonibꝫ qꝛ ꝑmisit se tē
ptari a dyabolo q̄ temptauit eū de pctō
gule. scdo de pctō vane glie. tercio d̄ pec
cato auaricie sed dyabolus fuit victꝰ fi
at ergo rō si ſm legē diuinā. Oīs qui se
humiliat exaltabit̄ ꝛ q̄to plus se humi
liat tantomagis exaltat̄ ꝛ qꝛ xp̄s fuit tā
tū humiliatus vt dictū est. Ideo ꝑauit
in celo sedem suā. scꝫ ꝑ humilitatē. Au
ctoritas Humiliauit semetip̄m factus o
bediens ꝛc̄ vsq̄ dei patris ad Phil. ij.
Moraliter hic nota ꝑ talem ꝯñam Si
dñs ihs xp̄s ut ꝯsequeret̄ tātā gl̄iaꝫ vo
luit in hoc mundo tantū hūiliari. quanto
magis nos q̄ respectu sue maistatis non
sumus nisi vermes putridi. Si cupimꝰ
habere cathedrā in ꝑadiso. debemꝰ nos
hūiliare ꝛ obedire xp̄iani p̄latis. filij pa
rentibꝫ. discipuli magistris. iuuenes seni
bus. vxores viris suis. nō cōtra deū. so
cius socio. ꝛ sic de alijs. Nota exempluꝫ
de euāgelio xp̄s semel venit in quadam
domo fessus exitinere. ꝛ sedebat. apli āt
fecerūt sibi questionē dicētes. Quis pu
tas maior est in regno celoꝝ Mathei.
xviij. Quia nos nō scimꝰ eā determina
re. ꝛ xp̄s bene placet mihi. ꝙ de istis di
sputatis. ꝛ volēs eis clare determīare q̄
stionē vocauit vnū pueꝝ qui erat ibi d̄r
ꝙ fuit sanctꝰ marcialis ꝛ statuit eū ī me
dio eoꝝ ꝛ dixit. Quicūq̄ humiliauerit
se sicut paruulus iste. hic maior est in re
gno celoꝝ Math. xviij. Maioritatem
glie deus statuit in illo ꝙ quilibet p̄t hr̄e
Si aūt cōstituisset in dominio dicendo.
Quicūq̄ erit maior dñs in hoc mundo
erit maior in ꝑadiso q̄d fecissent paupe
res. Idē de maioritate ī scīa q̄d fecissēt
simplices ꝛ ignorātes. Idē de maiori
tate in fortitudine q̄d dixissent debiles.
Sed istis dimissis maioritatem glorie
constituit in hoc scꝫ ꝙ quilibet p̄t habe
re scꝫ in humilitate que maxime in corde
cōsistit. humiliemꝰ nos ꝛ dimittamus ī
flacōnes cordis ꝛ diuitias. remittendo ī
iurias inimicis. apl̄us Petrus. Oēs in
uicem humilitatē insinuate qꝛ dñs super
bis resistit humilibus autem dat gratiā
p̄ma Petri q̄nto Secūda xp̄i excellē
tia q̄ dicit̄ sedere est dignitas pontifica
lis. Jam scitis ꝙ inter oīes p̄latos ec
clesie papa est maior. Istam dignitatez
habet xp̄s. De hoc dauid p̄s. cxc. Dixit
dñs dño meo sede a dext. me. Subdit̄
pro qua causa tu es sacerdos in eternum
ſm ordinem melchisedech. Nullus pa
pa habet dignitatem papalem nisi ad vi
tam xp̄s autē in eternum. Nota ſm or
dinem melchisedech. Non ſm ordinez
aaron. qui offerebat animalia. Sed ſm
ordinem melchisedech qui in lege natu
re. erat simul rex ꝛ sacerdos valde deuo
tus. qui obtulit panem ꝛ vinum in sacri
ficio vt legitur Genesis decimoquarto
Nota hystoriam de abraham. qui cum
ccc. ꝛ xviij. scutiferis vicit quatuor reges
propter ꝙ melchisedech obtulit panem
et vinum. exquo intellexit Abraham

q̄ xp̄s messias debuit instituere sacrificium in materia panis ⁊ vini. ⁊ flexit genua. ⁊ melchisedech benedixit. ⁊ dixit ⁊ ait. Benedict⁹ abraham deo altissimo q̄ creauit celū ⁊ terrā. Nota q̄ sacrificiuz melchisedech figurabat sacrificium qd̄ xp̄s instituit. ⁊ melchisedech nō obtulit sacrificiū quousq̄z abrahā habuit victoriam de istis q̄tuor regib⁹. Innuitur hic moralit̄ q̄ licet oēs tenemur cōicare in pascha tñ oz nos p̄mo habere victoriā de q̄tuor regib⁹ scz de q̄tuor passionib⁹ ex q̄b⁹ veniūt oīa pctā q̄ facim⁹. Primus rex ē amor inordinatus q̄ bellat et multos vicit ⁊ captiuat. Sz vincit̄ a nobis qñ ꝓ nulla re mundi. homo facit cōtra deū. verbi gr̄a. parentes diligunt filios. auisetis vos q̄ ex isto amore inordinato nō faciatis aliq̄d cōtra deū. eundo ad demones vt sanent̄ vel faciendo vsuras vt ditēt̄ ⁊c̄. Itē filij diligūt parentes. vir vxorem ecōuerso attendatis ne ꝓpter hoc faciatis cōtra deū. Et si diligitis diuitias honores dignitates. attēdatis ne ꝓpter hoc faciatis cōtra deū. Secundus rex ē timor inordinatus de amicis. verbi gr̄a si aliq̄s amic⁹ vel cōsanguineus vester ꝓ aliquo crimine sit capt⁹ et vos estis vocatus ꝑ iudicē sub iuramento ut testis. ⁊ vos scitis veritatem et vos timore punitionis ei⁹ iuratis false vict⁹ estis ⁊ captiuus dyaboli. Si dicitis veritatē estis victor qz nemo timore debet iurare false plus debetis timere deū quā aliq̄d aliud. Idē de illis q̄ tiore gentiū obloquētiū nolūt ꝑcere inimicis cū dñs p̄cipiat oppositū. Terci⁹ rex est placētia corꝑalis scz cōmedēdi bibēdi ⁊ dormiendi. caueatis ne ex his faciatis cōtra deū. sed sitis victores. Quartus rex ē tristicia aliqui tristant̄ de amissione amicoꝝ vel pueroꝝ innocētiū. de q̄b⁹ est gaudēdū quādo moriunt̄ qz tales via recta vadunt ad ꝑadisum. aliqui tristant̄ de amissione bonoꝝ ⁊c̄. talis tristicia multos ⁊ multas captiuat in carcerem inferni. Iste rex vincitur ꝑ bonā patiētiā. post victoriā habitā de istis q̄tuor regibus potestis cōicare ⁊ melchisedech id ē sacerdos dei altissimi offeret vobis panē ⁊ vinū id ē corp⁹ xp̄i q̄ est panis angeloꝝ. Iō apl's dicit. Probet aūt seip̄m homo ⁊ sic de pane illo edat ⁊ de calice bibat p̄ma ad Corin. xi. Tercia xp̄i excellentia qua sedet a dextris dei ē auc̄tas iudicialis. Iam scitis q̄ in iudicio sedet iudex eminenter inter ꝑtes. ita xp̄s in die iudicij sedebit in throno ad iudicandū de hoc Iohēs Apoca. xx. Vidi thronū magnū candidū ⁊ sedentē super eū. a cui⁹ cōspectu fugit terra ⁊ celum ⁊ loc⁹ nō est inuentus ab eis. ⁊ vidi mortuos magnos ⁊ pusillos stātes in conspectu throni ⁊ libri aperti sūt ⁊ iudicati sunt mortui ex his que scripta erāt in libris ꝟm opa ip̄oꝝ. Nota q̄tuor q̄ dicit Primo ibi vidi thronū vsq̄z sup̄ eū. qz dñs ihs xp̄s in die iudicij sedens in cathedra. iudicabit dās vnicuiq̄z ꝟm opera sua pctōrib⁹ impenitentib⁹ dabit damnationē. bonis aūt dabit saluatōem eternā. auc̄tas. Filius hoīs venturus est in gloria patris sui cū angelis suis ⁊ reddz vnicuiq̄z ꝟm opa ei⁹ Math. xvi. Secūdo ibi cū dicit a cui⁹ cōspectu fugit terra vsq̄z ab eis. Ecce mūdi conflagratio. q̄a cōis scīa est oīm doctoꝝ. q̄ ante diē iudicij erit cōflagratio. ⁊ tūc terra ⁊ celum fugiēt q̄ꝫtū ad q̄litates q̄s mō hñt. Vñ ait dñs. Celū ⁊ terra transibūt Luc. xxi. Tercio vidi mortuos vsq̄z throni. Ecce mortuoꝝ resurrectio. post cōflagrationē ille qui de nihilo cūcta creauit mortuos suscitabit. ⁊ veniēt audire sn̄iam saluatōnis vel damnatōis. Cogitate in ista die quātus timor ⁊ metus erit in omibus. Ideo orando dicebat beatus Gregorius. Presta quesumus omp̄s deus vt

In die

Infra octa. ascēsio. Sermo alius

vnigeitū tuū quē redemptorē nrm leti susapim⁹. venientem quoq; iudicē securi videam⁹. Quarto ⁊ libri aperti sunt. Ecce meritor⁹ retributio. dicunt doctores gloriosi ⁊ postille q̄ isti libri sunt cōsciēcie qui modo sūt libri clausi qz nullⁿ p̄t ibi legere nisi tumet ⁊ dē⁹. ibi enī scribunt oia bona ⁊ mala que facim⁹ ⁊ i iudicio aperient ita q̄ virtute diuina quilibet poterit ibi legere boni laudabūt dicetur o q̄z bon⁹ ille fuit licet supius iret optime indut⁹ tñ ad intra portabat alienū ⁊ sic de alijs. Mali aūt vitupant dicendo p̄mo de religiosis. o de falsarijs videbat deuotus ⁊ ecce totū erat ypocrisia ⁊ sic de alijs. Q̄ q̄z ta mala abscondita repiunt. Jō apls. Nolite aī tp̄us iudicare quousq; veniat dñs q̄ illumiabit abscōdita tenebraꝝ ⁊ maifestabit ꝓsilia cordiū. ⁊ tūc laus erit vnicuiq; .s. bono ⁊ vituperiū vnicuiq; malo p̄ma Corint⁹. iij. Ecce qualiter xp̄s habet auctoritarē iudicalē. de hoc dauid parauit in iudicio tronū suū ⁊ ipe iudicabit orbē terre in equitate. iudicabit ppl'os in iustitia p̄s. ix. Nota parauit sez qñ fuit iudicat⁹ Job xxxvi. Causa tua quasi impij iudicata est causam iudiciū q̄z recapies. ptz ergo quare dr assumptus est in celū ⁊ sedet a dextris dei. ⁊c

In die

Infra octa. Ascēsionis Sermo alius.

Qui crediderit

et baptizatus fuerit saluus erit Mar. vlti. Quia multi sumūt occasionem male viuendi ex verbo ꝓposito. ipm male intelligendo. Jdeo ad corrigendū vitam. ⁊ peccata mala. volo ipm nunc declarare. Sed p̄mo salutetur virgo maria. Hoc verbum est de vltimis que xp̄us dixit in hoc mundo. in die ascēsionis. qñ debuit in die ascensionis de hoc mundo recedere dixit. Qui crediderit ⁊ baptizat⁹ ⁊c. Dicunt ergo illi qui non intelligunt hoc verbum. Certum est q̄ xp̄us posuit saluationē in duobꝰ sez i credentia ⁊ in baptismo. Cum dixerit qui crediderit ⁊c. Quare ergo vos fratres et sacerdotes tātū restringitis dicentes q̄ oportet facere pniam. conteri. confiteri. restituere. remittere. audire missas. sermones. orare ⁊ hmōi. q̄re vos tot imponitis. cū xp̄s fecerit viā p̄ dicti leuē cum det intelligere q̄ sufficit ad salutē q̄ hō habeat fidē in corde ⁊ sit baptisat⁹ ⁊ sic dant se pcis ⁊ male vite dicēdo exquo ego habeo fidē. ⁊ sum baptizat⁹ sufficit saluus ero. qz xp̄s bñ facebat q̄d ē necē ad saluatōem. Ecce quō male intelligūt verbū Qui crediderit ⁊c. Jō p declaratione sciēdū q̄ ista duo verba crediderit et baptizat⁹ fuerit. sūt futuri tpis cōiunctim ⁊ bñt duo tpa sez p̄teriti tpis ⁊ futuri. Si aūt cū dr q̄ crediderit ⁊ baptizatus fuerit intelligat de tpe p̄terito soluz hoc ē falsū ⁊ etiā error qz tūc oporteret cōcedere q̄ iudas esset salu⁹ qz credidit et p xp̄m baptizatus fuit cū alijs apl'is Tūc posito q̄ aliq̄s xp̄ian⁹ habuerit fidē catholicā in corde ⁊ baptizat⁹ fuerit Sed post inter agarenos abnegat fidez et morit. nōne talis damnat. imo ⁊ cui dubiū Nō ergo intelligit de p̄terito sed de futuro tpe. q̄ crediderit hoc est ī hora mortis fidē catholicā ⁊ i corde habuerit et baptizat⁹. .i. in hora mortis mūdiciam baptismalē habuerit salu⁹ erit. Quid ei est eē baptizatū nisi a pcis eē mūdatuz Qui ergo i hora mortis inuenit in credētia diuinali ⁊ mundicia baptismali. salu⁹ erit. Nō enī sufficit credisse ⁊ baptizatuz fuisse. Omnes nos xp̄iani iā sum⁹ p baptisim mūdati. sed nūc nō sum⁹ oēs mūdi. Nota ad hoc sil'itudinē de rege q̄ i sua ciuitate p̄comizauit dicēs. q̄cūq; mihi fidelis fuerit mecum prandebit. Et fuit

credidisse

quidā rusticus regi fidelis q̄ audita p̄co-
nizatōem bono mane manus lauit. De
inde ad granū seu ortū ⁊ vsq̄ ad horam
prandij reuoluit hinc ⁊ inde stercus. ho-
ra aūt prādij qñ audiuit trompetas ip̄e
cito venit ad prādiū. Sed qñ rex vidit
manus suas īmundas fecit eum punire
siue fecit eū suspendi. Ita in ꝓposito rex
noster dñs nr̄ ihs xp̄s inuitauit nos om
nes ad nuptias ꝑadisi di. Qui credide-
rit ⁊c̄ ⁊ mane lauamus nos scz cū sim⁹
pueri in baptismo sed post reuoluendo
stercus pctōꝝ sordidamur in manib⁹ tā
gendo ⁊c̄ in oculis respiciēdo. in ore lo-
quendo. ⁊ in gula finaliter in toto corpe
Jō oportet iterꝝ abluere nō ꝑ baptismū
qꝛ nisi semel hz efficaciā Jō oportet vt
ꝑ pniam mundemur. Jō xp̄s Peniten
tiā agite appinquabit ⁊c̄. Ecce quō sunt
decepti qui dicūt be. Qui crediderit ⁊c̄
Ideo dicit scriptura Eccle. xxxiiij. Qui
baptizat̄ a mortuo id est a peccato mor
tali. Et iterū tangit mortuū q̄d ꝓdest la
uatio eius Eccle. xxxiij. Nota q̄d ꝓdest
lauatio eius q̄si dicat nihil. Intellectus
verus ē iste. Qui crediderit scz in fine. ī
hora mortis ⁊ baptizatus fuerit. Idem
de futuro scz in fine saluus erit. pz thema
Et sic sum in materia p̄dicanda. Mo-
do sup̄ isto verbo ad Hebre. vi. Bapti
zatū doctrine supple sūt. tangūt glose. v.
baptismata ad saluatōnē hoīm. Prim⁹
est de aqua baptismali. Secūd⁹ de gr̄a
spūali. Tercius de sanguine materiali.
Quart⁹ de miscōia pniali. Quint⁹ de
igne purgatoriali. Et de quolibet istoꝝ
p̄t dici thema. Qui crediderit ⁊ baptiza
tus fuerit scz aliquo istoꝝ modoꝝ siue
baptizat⁹ salu⁹ erit. Dico q̄ p̄m⁹ bap-
tism⁹ ē aqua sacramentalis iste aūt ē pri
mus ⁊ p̄ncipalior ⁊ cōmunior alijs et
p̄mū ecclie sacramentū. Isto mūdantur
nō solū pueri a pctō originali sed etiā iu-
dei adulti ⁊ alij infideles ab oīb⁹ peccati

et culpa ⁊ pēna etiā si haberēt oīa pctā
mundi. De isto baptismo dicit articul⁹
fidei. Cōfiteor vnū baptima in remissio
nē pctōꝝ. Si aūt dicat̄ vos frater dici-
tis q̄ sunt q̄nq̄ baptismata articul⁹ fidei
nō ponit nisi vnū dicēs. Confiteor vnū
baptisma ⁊c̄. Rñdeo q̄ articul⁹ fidei so
lū loquit̄ de baptismo aque q̄ d̄r eē vn⁹
triplici rōne. scz ꝓpter vnitatez materie.
ꝓpter vnitatē forme. ⁊ ꝓpter vnitatē v-
sus. De p̄mo vnitas materie hui⁹ ē aq̄
materialis qꝛ cū aqua artificiali vt rosa-
cea nō posset dari baptismus oportet q̄
detur cum aqua naturali siue sit de fonte
flumīe puteo vel maris hoc oñdit xp̄s ī
suo baptismo q̄ nō cū aqua artificiali. sed
naturali baptizari voluit. Auc̄tas Sal-
uator nr̄ aquis iordanis baptizari volu
it vt tactu sue mundissime carnis vim re
generatiuam cōferret oīb⁹ aquis supple
naturalib⁹ que nō est nisi vna specie. Se
cūdo d̄r vnū ꝓpter vnitatē forme q̄ est
ista. Ego te baptizo in noīe p̄ris ⁊ filij ⁊
spūssancti ibi nō mutando addendo vel
diminuendo Auisent̄ hic clerici ⁊ etiā
vetule q̄ aliqñ baptizant ꝓpter ꝑiculuz
et alique nescientes formā dicūt. Ego
te baptizo in noīe scē trinitatis ⁊c̄ No-
ta de vetula que dixit se baptizasse illuz
magistrū in theologia hāc formā oñdit
xp̄s qñ debuit celū ascendere dicēs Eū
tes docete gentes baptizātes in nomīe
p̄ris ⁊ filij ⁊ spūssancti Math. xxviij.
Tercio d̄r vnū ꝓpter vsū siue practicam
quā seruam⁹ qꝛ nō dat̄ nisi semel eo q̄
rep̄sentat passionē xp̄i ⁊ mortē. q̄ soluz
semel fuit mortu⁹. hāc rōnem tāgit apo
stol⁹ dicēs. xp̄s resurgens ex mortuis.
iam nō morit̄ mors illi vltra nō dñabit̄
q̄ enī mortu⁹ est pctō mortu⁹ est sel' q̄
aūt viuit viuit a deo ad Roma. vi. Ec
ce q̄re dicit articul⁹ fidei. Cōfiteor vnū
baptisma ī remissionē pctōꝝ. Jō Actuū
scdo legit̄. q̄ cum petr⁹ p̄dicasset iudei

compuncti dixerunt apostolis. Quid fa
ciemus viri fratres. Respondit petr⁹ di
cens. Penitenciā agite ⁊ baptizet vn⁹
quisq; vestrū in noīe ihesu xp̄i in remissio
nem peccatorūz. i. in fide ihesu xp̄i. de isto
baptismo dicit thema q̄ crediderit scz in
hora mortis ⁊ baptisat⁹ fuerit saluus erit

Scōs baptismus est de gracia spūali
quādo infidelis cupit baptizari ⁊ nō ha
bet opportunitatem. nec ipsemet potest se
baptiare oportet enī ab alio baptizari si
ue recipere baptismū. Quia sicut nullus
posset seipsum generare nec etiā baptiza
re cuz sit alia generacio ⁊ moriet cum tali
desiderio Dico q̄ baptizatus est nō bap
tismo fluminis ꝗ flamīs. i. spūssancti bap
tismo spūali i fonte spūssancti. de isto lau
ctoritas. Johānes baptizat aqua. Ecce
p̄mū vos autē baptizabimini spūsancto
Ecce scōm Actuū p̄mo Nota q̄ iste bap
tismus scōs non est tante efficacie sicut
p̄mus. ꝗ saluat hominē ꝗm quātitatē fi
dei ⁊ deuocionis. p̄mus enī dat caracterē
indelibilem q̄ est quidam ornatus quasi
stellaz habens in fronte et ex hoc singula
rem gloriā habent in paradiso. vbi cog
noscit statim dū anima intrat celū intrat
si iste fuit baptizatus ⁊ nō iste ex isto ca
ractere. Itē quia p̄mus baptism⁹ remit
tit omnia peccata non solū a culpa ꝗ etiā
a pena. Iste autē scōs dat remissionem
peccatorū a culpa. sed non a pena nisi ꝗm
quantitatē fidei ⁊ deuocionis. Nota mi
raculum quod legit in vita beati martini
de catheumino mortuo per euz suscitato
q̄ dixit se fuisse ductū per vias tenebro
sas ad purgatoriū. Sed orōmbus beati
martini fuit suscitatus q̄ p eo flens ora
bat dubitando ne esset dāpnatus. Iste
secundus baptism⁹ gracie spūalis dat no
bis etiā xp̄ianis magnā consolacionem.
vnde si aliquis nostū dubitaret dicens.
O miser quid scio ego si sum bene bap
tizatus quia forte fui baptizat⁹ ab igno
rante siue a vetula ꝛc. Ideo quid erit de
anima mea. Ideo ecce consolacio posito
casu q̄ baptizans errauit in forma vel in
intencione ꝗ tu nescis quia si scires dece
tero faceres te baptizare hoc suffirit ⁊ iā
es baptizatus baptismo flaminis hec de
claracio abstrahit ab illa auctoritate apo
stoli scōa Chor. vij. Si enim voluntas
p̄mpta est scōm illud qd̄ habet accepta
est non ꝗm qd̄ nō habet. Nota voluntas
p̄mpta est. scz desiderādo illud q̄ nō ha
bet accepta est supple apud deū ꝗ illud q̄
habet scz desiderū vel p̄mptitudinē. Jō
nullus debet iterū baptizari nisi esset cer
tus q̄ nō esset baptizat⁹. Sed de pueris
quia q̄ non habent liberū arbitriū nec vo
luntatē est periculū. vnde si puer q̄ por
tatur ad baptismū moriet in via nō salua
tur. Rō quia nō habet voluntatē. Si di
catur nunq̄d saluatur in fide pentū. dico
q̄ nō nisi recipiat baptismū quia ñ habet
p̄mptitudinē volūtatis. Jdo multū de
bent cauere mulieres ne pueri moriantur
sine baptismo. Sz si adultus iudeus vel
agaren⁹ vadens ad baptismū recta intē
cione ⁊ nō ficta moriet in via talis saluat
ꝓter p̄mptitudinē voluntatis. Jdo xp̄s
ego sicienti. i. ardenti desideranti dabo de
fonte aque viue gratis Apoc. xxi. de isto
dicit thema. Qui crediderit ⁊ baptizat⁹
fuerit nō solū baptismo fluminis ꝗ flami
nis saluus erit. Tercio ē de sanguine
martiriali qñ enī nō baptizat⁹ baptismo
aq̄ interficit ꝓter xp̄m saluat vt pz de re
thoribus adducis ad disputādū cū beata
katherina Dic historiā ⁊ quō sine dolore
mortui sunt. de ꝗ baptismo dt xp̄s marti
ribus. Calicē quidē meū bibetis ⁊ bap
tismo quo baptizor baptizaui Marci. x.
Nota calicē. i. passionē qz sicut calix con
tinet certā mensurā Sic in passione mar
tirū nihil fiebat sine mensura ꝗ ꝗm men
surā certā a deo ordinatā Iste baptism⁹
est minor in aliq̄. Minor est in ꝗ quia ñ
dat caracterem vt p̄us. vnde illi. l. retro

res nō habēt caracterē. ꝫ est maior in hoc
quia nō solus purificat vt baptismus aque
a culpis ⁊ penis ꝫ etiā sānificat creaturam
ita vt de ea fiat festū. Jōh. xiiij. Beati
q̄ lauant stolas suas i sanguine agni vt sit
potestas eorū in ligno vite ⁊ p portas in
trent ciuitatē. Apoc. xxij. Nota beati q̄ la
uant stolas suas. i. corpora sua Rō quia
sicut vestis cooperit corpus ita corpus coope
rit animā In sanguine agni. Quare nō dt
in sanguine, ppria. Rnsio qr modicū va
let effundere sanguinē, pprius qr cum sit
infectus peccatis nō posset lauare animā.
oportet ē lauare in sanguine agni. Ideo
de martiribus dr hij sunt q̄ venerūt ex magna
tribulacione ⁊ lauerunt stolas suas ⁊ de
albauerūt eas i sanguine agni. Apo. vij.
Sed q̄d si aliq̄s, p xpo mortē ⁊ nō occi
ditur ⁊ nō effundit sanguinē quia suspen
ditur vel submergit vel suffocat vel fame
morit nunq̄d est martir. Dico q̄ sic. quia
in sanguine. i. p fide xpi mortē. Itē vt po
testas eorū in ligno vite supple ad accipi
endū fructū eius. lignū vite est xps. quia
facit fructus tocī scie gaudij ⁊ leticie cari
tatis ⁊ scitatis ⁊ vite eterne. Et p portas
. i. virtutes intrent i ciuitatē scz celestē nō
dt per portā in singulari ꝫ p portas i plu
rali ad ostendendū q̄ nō solū sunt mar
tires illi q̄ occidunt p fide xpi ꝫ etiā p q̄
cunq̄ virtute seu iustitia manutenēda vt
Johānes baptista martir est qr ecclesia
dt ppotens martir hereticq̄ cultor tamē
non p fide qr nulla q̄stio sibi fiebat de fi
de. Sed p virtute castitatis quia reprehendit
herodē de luxuria mortuus est ⁊ decapita
tus. Q̄ q̄t martires essent i mūdo si vel
lent. verbi grā qui aliquis videret aliquē
deū blasphemantē etiā dominū vel regē.
⁊ aliq̄s reprehenderet eū si occideret mar
tir efficeret cū iobe. qr maiorē rōnē hz
martirij q̄ Johānes qr plus peccat blas
phemator q̄ fornicator. Itē si q̄s occi
ditur quia defendit cōitatis iuste martir
est. Itē si dns occidit scutiferū quia non
vult vocare meretricē ⁊c. martir est ⁊ p
poram castitatis intrat ciuitatē paradisi.
Itē de muliere maritata nolenti cōsenti
re viro eā indebite ⁊c. Itē de notario vel
teste nolente facere falsū instrumentū ⁊
occidit martir efficeret ⁊ per portā iusti
cie intrat ciuitatē celestē. Ecce q̄liter dt
p portas. i. virtutes. de isto dt thema Qui
crediderit ⁊ baptizatus fuerit ⁊c. Quar
tus est de mia pnitali. isto oportetet nos
baptizari qr licet fuerimus baptizati bap
tismo fluminis tū de post facimus tot pecca
ta q̄ maculamus nos turpiter tā corpus
q̄ animā. Idō non habemus aliud reme
diū nisi mie pnitalis scz in corde contteri
de peccatis recipere, ppositū dcetero nō pec
care ⁊ debemus recipere, ppositū confitedi
⁊ cū vna gutta lacrimarū plus faciet ⁊ la
uabit q̄ cū tota aqua maris ⁊ tunc restat
pena in purgatorio. Dicit baptismus mie
pnitalis. qr isto aia peccatrix lauat in fon
te mie dei. de isto dt scptura in figura iu
dith. Exibat iudith noctibus in vallem be
tulie ⁊ baptizabat se in fontē Judith. xiij
Nota iudith. i. confessio fm interptacio
nem hebraycā. Exibat noctibus. Noctes
in scptura signt peccata. Sed dies grām
⁊ bonas vitā. Qui ambulat in tenebris
nescit quo vadit. Ergo ambulate dū lu
cem habetis vt non tenebre vos compre
hendant. Johānis. xij. Exibat ergo nocti
bus scz ad cogitandū peccata cū dolore
⁊ cū contricione. Et concordat dauid di
cens. Laborauī in gemitu meo lauabo p
singulas noctes glosa per singula pecca
ta. Nota quia si q̄s peniteret de vno pec
cato ⁊ non de alio nihil valet. Ideo con
fessor debet interrogare a cōfitente ⁊ pec
catore et penitemini de omnibus istis pec
catis si dicit sic. nisi de tali ⁊ tali nihil va
let nec est absoluēdus. Nota in valle be
thulie. i. penitencie non dt in montē quia
penitencia requirit humilitatis vt patet

in operibꝫ penitencie. ꝑmo in contricione in q̄ cor leonis per superbiaꝫ restringitur per humilitatē peccator cōtritus dicitur. O miser q̄d erit de me contricio si vera ē nō ē sine hūilitate. scd̄o in cōfessione humiliādo se q̄ꝫtūcūqꝫ sit magnꝰ dn̄s flexis genibꝫ debet confiteri. Itē dicendo mala ⁊ peccata sua q̄si se diffamando Ecce in valle bethulie. Idē de alijs operibꝫ mīe q̄ omnia humilitatē īportant, vt oracio flexis genibꝫ. Ieiuniū humiliat corpus elemosina bursam remissio iniuriaꝝ cor. Ecce qualit̄ humilitas pn̄ie est fons diuine misericordie. animā purifi cās ergo lauamini scꝫ per pn̄iaꝫ. mundi estote. auferte malū cogitacionū vestraꝝ ab oculꝰ meis Ysaie ꝑmo. de isto d̄t thema. Qui crediderit ⁊c̄. Quintꝰ est de igne purgatorij dicūt aliq̄ ignorātes ꝙ vltra mare sunt gentes q̄ baptizāt̄ igne hoc nichil valet quia deus in hoc mūdo nō instituit baptismū ignis ꝫ aque Sed ex sua nimia misericordia in alio mūdo instituit baptismum ignis purgatorij. vbi baptizant̄ penitētes q̄ non ꝑacta pn̄ia condigna decedunt. verbi grā quādo morit̄ penitens q̄ de peccatis habuit cōtricionē ꝫ non tantam sicut peccata sua req̄runt ad dimissionem culpe ⁊ pene que fuit cōfessus ⁊c̄. et morit̄ statim aīa ducit̄ ad iudicium ⁊ d̄t xp̄s angelo. baptizet̄ in fonte ignis purgatorij. vt mundet̄ a maculis. Nota modū qualit̄ ab āgelo tanq̄ꝫ a sacerdote immergitur. ⁊c̄. de isto auctoritas dicebat Johānes. Ego vos quidem baptizo in aqua q̄ post me venturꝰ est forcior me ē. ipse vos baptizabit in spūsancto ⁊ igni Mathei. iij. Nota forcior quia iste baptismus ignis valde est penalis. ipse scilicꝫ xp̄s vos baptizabit in spūsancto. qꝛ gracia est spūssancti. ꝙ in alio mundo habeamus locū penitencie ignis. ⁊ per ignem. scd̄m gramaticā antiquā in ablatiuo dicebatur igne vel igni. Ideo possunt dicere anime. quādo exeunt de isto baptismo ignis purgatorialis transiuimꝰ per ignē ⁊ aquā ⁊ eduxisti nos in refrigeriū. p̄s. lxv Nota per ignē ⁊ aquā quare ꝑmo ponit ignē cum ꝑus baptizent̄ aqua. Respondeo quia ignis est forcior ⁊ ꝑncipalior. Ideo de ꝑoribas ꝑor est speculacio Nota ꝙ solum xp̄iani intrant purgatorium. de isto dicit thema. Qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit saluus erit. Deo grās.

¶ Dominica infra octauas ascensionis domini. Sermo ꝑmꝰ de epistola

In omnibꝰ honorificetur deus. Habet̄ verbum istud originaliter ꝑma petri quarto. ⁊ recitatiue in epistola currentis dominice. hoc verbum indiget vna breui declaracōne. Pro qua sciendū ꝙ dicunt oēs sancti doctores loquētes de mundi creacione deꝰ creauit mundū duplici rōne. Prima ex parte hominū fuit necessitas ⁊ vtilitas. Scd̄a ex parte dei vt ꝑncipalis fuit ꝑ honore ⁊ gloria sua

De ꝑma sciebat deus. ꝙ homines indigebant loco firmo ad habitandū. laborandū seminandū colligendū nutriendū iumenta. ꝓpter hoc creauit terrā. Itē sciebat ꝙ homines indigebāt aqua ad lauandum bibendū nauigandū ⁊c̄. Ideo creauit mare ⁊ fontes ⁊ flumina. Item quia habebant respirare ideo fecit aerē. Idez de igne ad calefaciendū ⁊ ad ꝑparandū alimenta ⁊c̄. Itē quia indigebamꝰ lumine fecit solem ꝑ die. lunā ⁊ stellas ꝑ nocte. Item sciens ꝙ terra nō germinaret sine influencijs. ideo fecit planetas. Itez sciens ꝙ morimur fecit celum ꝑ bonis ⁊ carcerē inferni ꝑ malis. Istā primā racionem tangit scꝑtura dicens. Siue mūdus siue vita siue mors siue ꝑsencia siue futura omnia enim nostra sunt. ꝑma ad

Chorinth. iij. O quantū deberem⁹ ipsū diligere quia tantū fecit ꝓ nobis.
De scda rōne ꝑncipali. scz pro gloria ⁊ honore suo vt in mundi creacione cognoscatur eius potencia diuina. q̄ talia de nihilo fecit potens est. Itē vt coguoscatur eius sapia in mundi gubernacōne. Item eius clemencia in omni ꝓuisione. Item eius misericordia in bonoꝝ premiacōne Et eius iusticia in maloꝝ dāpnacione. Ecce scda racio ꝑncipalis quare creauit omnia. vt a nobis laudet̄ honoret̄ ⁊ glorificetur. Nota ad hoc similitudinē, de potentissimo rege habente palaciū ꝓ se. ꝫ gentes sue non habebāt domos villas vel ciuitates ꝫ viuebant in nemoribꝫ qui suis ꝓprijs sumptibꝫ edificauit eis vnam pulchrā ciuitatē. Duplici rōne. Prima ꝓpter necessitatē ⁊ vtilitatē genciū suarū Scda ꝓ honore suo. Ita etiā de deo dicimus. q̄ habebat palaciū sue eternitatis vbi habitabat ꝫ ꝓ nobis creauit celum ⁊ terrā ⁊c̄. ꝓ suo honore vt ostenderet suā misericordiā habundant̄ ⁊ iusticiā rigorosam. Ideo dt̄ scꝑtura regi seculoꝝ immortali inuisibili soli deo honor ⁊ gloria. ꝑma ad thimotheū ꝑmo. Vtilitas est hominū ꝫ honor ⁊ gloria sunt dei Ideo sicut deus nō tangit partē nostrā sed totā vtilitatē dimittit nobis Ita etiā nos nō tangam⁹ partem suā querētes honorem seu gloriā nostram ꝫ dei quia soli deo honor ⁊ gloria. Ideo dt̄ thema. In omnibus honorificet̄ deus patet thema. Occasione hui⁹ verbi amore vestri quesiui in sacra scꝑtura que sunt ⁊ quot in quo debemus deū honorare Et inueni ꝙ sunt quatuor in summa.
Primo debem⁹ dare deo de corde amorem supernalem
Secundo de ore laudē tēporalem
Tercio de corpore rigorē virtualē
Quarto de bonis exterioribus principalitatem.

Et de quatuor loquit̄ thema dicēs. In omnibus supple bonis honorificet̄ deus.
Dico enī ꝑmo ⁊c̄. Licet enī debeamus diligere patrē ⁊ matrē. sorores. parentes ⁊ amicos. vitā ꝓpriam. ⁊ famam. super oīa tñ diligend⁹ est deus quia diuino amori nō est ꝑponēdus amor alicui⁹ rei create nec patris nec matris ⁊c̄. Sed amor creatoris sit in corde quasi oleum in lampade quia debet omnibꝫ dilectionibus supnatare. Si vis bene soluere debitum deo. facias ꝙ amor patris ⁊ matris ⁊c̄. sit in corde tuo vt aqua frigida. non supnatando. Amor autē dei sit vt oleū in lampade calidū ⁊ natans alias non soluis deo. Ecce quid dicit ipsem et q̄ amat patrē aut matrē plus q̄ꝫ me. non est me dignus supple habere in hoc mūdo ꝑ graciam ⁊ benedictionē. nec ī alio per gloriā ⁊ saluacionē. ⁊ qui amat filiū aut filiam super me non est me dignus. Mathei. x.
Questio moralis Diceret aliquis pat̄ ego diligo deum super omnia. detis mihi aliquod signū. Ideo ego dabo signū vobis quia multi credunt diligere deū sup omnia ⁊ non faciūt. Ad ꝓbacionē si vos habetis duos amicos ⁊ illi discordant interse ⁊ vos facitis partē cum altero illorum. Signū est ꝙ pl⁹ diligitis illum q̄ꝫ aliuiu. Sic iu ꝓposito. Nos diligim⁹ patrem ⁊ matrē ⁊c̄. ⁊ dominū. Ecce venit̄ ad punctū in q̄ oportet facē vel ꝯ deū vel ꝯtra creaturā dilectā. Si amoē creature facitis contra deū signum est ꝙ plus diligitis creaturā q̄ꝫ deum Si oppositū signū est ꝙ plus diligitis deū verbi gracia. Si filius vester infirmat̄ ⁊ dicitur vobis ꝙ vadatis ad diuinos vel coniuratores ⁊ deus ꝑcipit oppositū ꝙ nullus vadat ⁊ necessitas ⁊ amor filij te īclinat ꝙ vadas ꝓpterea certū est ꝙ plus diligis filiū q̄ꝫ deum. Idem si perdidisti taceā argenteā vel pecuniā vel aliquod iocale ⁊ cupis illud inuenire. ⁊ dicit̄ ꝙ vadas ad sortile

gos diuinos ꝛc. et deus precipit q̃ nulla
re causa recurram⁹ ad eos. si vadis ad sor
tilegos certũ est q̃ plus diligis raceam
q̃ creaturã q̃ deum. Idẽ de amico capto
etiã de se. vt homo dicat veritatẽ cogitur
medio iuramento ꝛ deus p̃cipit q̃ p̃ to
to mundo saluãdo non faciam⁹ falsum
iuramentũ. si p̃ vite conseruacione amici
vel sui ipsius falsũ iurat plus creaturã q̃
deũ diligit ⁊ quot sunt q̃ dicunt se ama
re deum ꝛ menciunt quia p̃ vno denario
vel p̃ vna parua re ne soluãt. iurant false.
Nota q̃ peccatũ est ꝛ magnũ iuramen
tũ falsum. ꝛ fac gradus peccatorũ in ma
nu dicẽdo. Magnũ peccatũ est furtum.
ꝫ maius peccatũ est fornicatio simplex ꝛ
mai⁹ adulteriũ ꝛ maius homicidiũ ꝫ sup
omnia ista maius est falsum iuramentũ
Et licet in hoc mundo plus puniat homici
dium. tamẽ apud deũ plus puniet falsũ
iuramentũ Racio quia homicidiũ est pec
catum cõtra p̃primũ. Sed iuramentũ fal
sum est directe cõtra deũ tangit enim coro
nam dei. Modo peccatũ aggrauat ex dig
nitate persone in quã peccat de hoc vide
sanctũ thomã p̃ma scde. questione. lxxij.
articulo. ix. Ideo sũmopere cauendũ est
periuriũ ꝛ falsum iuramentũ Ecce signũ
maioris dilectionis. Ideo gregorius. p̃
bacio dilectionis exhibicio est operis. Qui
autẽ quelibet res dilecta postponitur ne
dei p̃ceptum transgrediat quis tunc deũ
sup omnia diligere cõprobat. Ido xp̃s.
qui habet mandata mea ꝛ custodit illa il
le est q̃ diligit me Iohãnis. xiij. Qui ha
bet mandata mea scz in corde ꝛ seruat ea
scz in opere. ꝛ ille est q̃ diligit me. q̃ autẽ
diligit me diliget a patre meo ꝛ diligam
eũ ꝛ manifestabo ei meipsũ. Ecce quid
est amor supernaturalis ꝛ poterim⁹ dice
re thema mutando vnũ verbũ dicens In
omnibus scz p̃cordis amet deus scz ipsũ
laudando benedicẽdo ꝛ glorificando.
Dico scdo ꝛc. racio pulchra. Cõmunis
experiencia docet q̃ quilibet debet p̃ tem
pore assuescere officio de quo semp ha
bet viuere. Ideo pater si vult q̃ filius su⁹
sit notari⁹ tam quãdo est puer ostendit si
bi litteras ꝛ scp̃turã. Itẽ si sartor vel su
tor ꝛ sic de alijs. Modo videam⁹ quod
officium habebim⁹ in alio mundo de quo
viuamus. in celo enim nõ sunt sartores vel
sutores. quia vestis glorie nunq̃ rumpit
sicut nec vestis solis ꝛ stellarũ ꝛ lune nec
sunt sutores nec argentarij ꝛc. Solũ est
ibi officiũ laudandi deũ. sicut tu delecta
biliter comedis vel bibis quando esuris
habes sitim. Ido dicebat dauid Beati q̃
habitant in domo tua dñe in secula secu
lorum laudabũt te. in psalmo. Fiat ergo
racio q̃libet tenet addisce officiũ de quo
viuat ꝛ nos in alio mundo habem⁹ viue
re de officio laudandi deũ. Ideo iam hic
in presenti mundo debemus hoc officium
addiscere ꝛ linguam suã abilitare. Sed
sunt multi miseri q̃ addiscunt officium in
ferni quod est maledicere. iurare. blasphe
mare ꝛc. vt dicit beatus iohãnes. Estua
uerunt homines estu magno ꝛ blasphema
uerunt nomen dei Apoc. xvi. Et loquit
de dãpnatis quia ignis noster frigidus ẽ
respectu illius inferni. Et quot sunt mo
do in hoc mũdo q̃ addiscunt istud officiũ
q̃ statim quãdo habent irã blasphemant
Illi autẽ qui debent esse ꝛ viuere in pa
radiso cum angelis iã hic incipiunt lauda
re deũ ꝛ benedicere orando ꝛc. Quili
bet talis poterit dicere cũ dauid. Bene
dicam dñm in omni tempore semp laus
eius in ore meo. psalmo. xxxiij. Nota q̃
dicit in omni tẽpore refert ad ecclesiasti
cos. q̃ omnibus horis canonicis habent be
nedicere deum q̃ sunt septem ꝛ dicunt in
memoriã passionis. tales tenent consiliũ
Thobie dicentis. Omni tempore benedic
deum ꝛ pete ab eo vt vias tuas dirigat ꝛ
consilia tua in ipso p̃maneãt. Thobie. iiij
Nota pete ab eo vt vias tuas ꝛc. Et si

tu dicis deuote ⁊ diligenter matutinas. deus diriget vitā tuā per viā humilitatis ꝯ superbiā. Si ꝑmā dirigit vitā tuā per viā misericordie liberalitatis contra auariciam ⁊ sic alijs virtutibꝰ Qꝛ dicit. Semper laus eius ī ore meo refert ad laycos q̄ mane ⁊ vespere semꝑ debent orare q̄si iuge sacrificiū offerant deo. Ergo offeramus hostiā laudis semper deo. i. fructum labioꝝ confitenciū nomini eius. Ad hebreos vltimo. Dico tercio ⁊c. scz per penitenciā ieiunij vigiliaꝝ ⁊c. Si rex cōmitteret castꝝ custodiendū militi. qui sciens castꝝ regi rebellare quantū placeret regi si ille miles prudent ⁊ cū rigore teneret castrum. ne posset rebellare. Sic cuilibet nostꝝ cōmissum est castꝝ corporis ⁊ habitatores scz sensus īclinaciones ⁊ mēbra vellent cōtra deū rebellare Sensus enī ⁊ cogitacio humani cordis in malum ꝓna sunt ab adolescentia sua Genes viij. Itē alia sapīa carnis inimica est deo. legi enim dei non est subiecta Ad roma. viij. Quantum ergo placebit regi xp̄o si cū rigore pñie prudent custoditis castꝝ ⁊ notabiliter talis remunerabitur ab eo Ideo apostolꝰ Ego quidē sic pugno nō quasi aerē verberans Sed castigo corpꝰ meū ⁊ in seruitutez redigo ne forte cum alijs p̄dicauerim ipse reprobus efficiar. ꝑma ad Choꝝ. ix. Ecce qualit penitencia est necessaria. Dicunt stulti. Et quid ꝓficit deo mea penitēcia vel ieiuniū ⁊c. Respondendū est hijs stultis. Et quid ꝓficit regi quādo miles sibi custodit castruz? Nonne de hoc rex habet honorē seruiciuz ⁊ gloriā? Immo dt apostolꝰ. Obsecro vos fratres per misericordiā dei vt exhibeatis corpora vestra hostiā sanctā deo placentē rōnale obsequiū vestꝝ Ad roma. xij. Ideo dicit thema. In omnibꝰ supple corporibꝰ honorificet deus scz per penitenciam. Empti enim estis p̄cio magno. ꝑma ad chorinth. vi. Dico quarto

ꝙ debemꝰ dare deo de bonis exterioribꝰ. deꝰ nō indiget pane vino ⁊ alijs ꝓ se. ꝫ ꝓ suis seruitoribꝰ. Sicut nec rex expendit ꝓ se omnes redditus ꝫ indiget ꝓ seruitoribus. In rebus est deus honorādus p̄ncipalit. Et hoc fit soluēdo iuste decimas ⁊ p̄micias ⁊ dādo pauperibꝰ elemosinas amore sui Multū honorat patrē q̄ filijs suis pauperibꝰ dat elemosinā. Nota parabolam de illo magno dño qui dimissis filijs iuit peregrinacionē. Filijs autē depauperatis. quidā dabat eis elemosinā amore patris ⁊c. Iste dñs est xp̄s ihesus Auctoritas. honora dñm de tua substācia ⁊ de primicijs omniū frugū tuaꝝ da pauperibꝰ. ⁊ implebunt horrea tua saturitate ⁊ vino ⁊c. ꝓuerbioꝝ. iij. Nota honora dominū scz dando decimas ⁊c. Scdo da pauperibꝰ. Si dicat. mihi deficiet ⁊c. non est verꝝ. īmo magis habundabis Ecce quid dt Et implebunt horrea ⁊c. Sz hic multū deficiunt diuites q̄ nolunt dominū honorare dando vel mutuando sine vsura Nota hic species ⁊ rōnes vsure Deo gracias

De eadē dominica. Sermo scds

Ante omnia caritatem habentes. Verbum istud habetur textualit in canonica petri capitulo. iiij. ⁊ recitatiue in epistola currentis dominice. Pro huiꝰ verbi declaracione ⁊ materie p̄dicande introductione Sciendū ꝙ doctrina est cōmunis in sac theologia. certa ⁊ vera. ꝙ inter omnes virtutes morales ⁊ theologicales. virtus caritatis est maior p̄ncipalis ⁊ excellencior Patet hoc p̄mo in virtutibꝰ moralibus nam vtutes morales solū habent ꝓ obiecto creaturas quia solū habēt suū actū officiū seu opacionē in rebꝰ creatis. verbi gracia. Quid est vtus prudētie nisi ꝙ in periculis huiꝰ mundi siue aīe siue corporis

vel bonoꝝ. homo sciat gubernare se ergo obiectū suum in creaturis est. Itez quid est virtus iusticie. nihil aliud est nisi ꝙ in negocijs huiꝰ mundi questionibꝰ litigijs ꝛc̄. detur vnicuiq; qd̄ suum est. ergo suū officium est circa creaturas. Itē de virtute tēperancie quid est v̄tus temperancie nisi ꝙ in delicijs huiꝰ mundi homo sciat tenere mensurā. Idē de fortitudine que in hoc cōsistit ꝙ ex laboribꝰ tribulacionibus angustijs ꝛ ꝑsecucionibꝰ. homo non dimittat bonā vitā nec bona opera. Idē de humilitate q̄ in hoc consistit ꝙ in honoribus officijs dignitatibꝰ non transeat limites ꝫ cognoscat suā fragilitatē. Idem de virtute misericordie q̄ in hoc consistit ꝙ de bonis spiritualibꝰ ꝛ tēporalibꝰ subueniatur indigentibꝰ. Idem de castitate ad quā pertinet custodire se ab actibꝰ verecundis luxurie. Idē de paciētia que in hoc consistit ꝙ de iniurijs nō recipiat homo vindictā. ꝛ sic de alijs. Patet ergo ꝙ omnes v̄tutes morales suum actū effectum officium ꝛ operacionē habent circa creaturas ꝛ etiā obiectum eaꝝ aliquod creatum est. Caritas solum deum habet ꝑ obiecto. quia caritatis est diligere deū ꝓpter se. ꝛ ꝓximū ꝓpter deuz. totū hoc est diligere deuz vnica rōne. Quia d̄t ph̄us ꝙ vbi vnū ꝓpter alteꝝ. vtrobiq; tantuz vnū. verbi grā. vos diligitꝭ sanitatē ꝛ diligitis medicinā amarā ꝓpter sanitatem. ergo tota rō amabilitatis est in sanitate. Sic nulla creatura est amabil' de se amore caritatꝭ ꝫ ꝓpter deū inquantū est ymago dei. patet ergo ꝙ caritas excellit v̄tutes morales. Auctoritas. Induite vos sicut electi dei ꝛ sancti ꝛ dilecti viscera misericordie benignitatē. humilitatē modestiam pacientiā ꝛc̄. vbi numerat multas v̄tutes morales. sup̄ omnia autē caritatem habentes qd̄ est vinculū perfectionis Ad colocenꝭ. iij. Nota induite quia virtutes sunt vestes aīe. ꝛ ph̄us in ethicis virtutes vocat habitus ꝛ sicut frater sine habitu dicit̄ apostota. ita anima sine virtutibus abhominabilis est deo ꝛ omnibꝰ sanctis. Sup̄ omnia autē caritatē habentes. Ecce q̄modo ponit̄ super omnes virtutes morales. Rō quia est vinculū perfectionis. Cū dicamus hec caritas nonne melius diceret̄ que est vinculū ꝛ tunc relatiuū ꝛ antecedēs conuenirēt. ꝑ responsione nota ꝙ v̄tutes morales sunt acquisite exercitio bonoꝝ operꝝ. nā habitꝰ virtutum ex bonis operibꝰ diu ꝯtinuatis generatur. Sed caritas est puꝝ donū dei ꝑ infusionē. non enī educit̄ ad esse de potencia materie ex vsu bonoꝝ operꝝ sicut virtutes morales ꝫ infunditur a deo. Ido ly qd̄ nō facit relacionē ad id qd̄ dicit̄ caritas ꝫ ad donū qd̄ subintelligit̄. Quando dicit̄ sup̄ omnia caritatē habentes quod scz donū caritatis est vinculū ꝑfectionis Itē caritas habet excellentiā ꝛ maioritatem sup̄ alias v̄tutes theologicales. Dicuntur enim theologicales a theos ꝙ est deus quia ordināt ad deū ꝛ habent deum solum ꝑ obiecto. ꝛ sunt tres scilicz fides spes caritas. De ista materia vide scm̄ Thomā p̄ma scd̄e. q̄stione. lxij. ibi ostendit articulo p̄mo quare dicunt̄ theologice. Et arti. ij. ostendit differenciā earuz a virtutibꝰ moralibꝰ ꝛ intellectualibꝰ. ꝛ articulo. iij. eiusdē questionis ostēdit numeꝝ eaꝝ quia tres sūt ꝛ nō plures neq; pauciores. Et arti. iiij. ostendit ordinem eaꝝ que sit p̄or inter eas scz inter fidem spem ꝛ caritatē. Quaꝝ actus sunt vt seq̄tur. Fides est credere deo de hijs q̄ nob̄ reuelauit. quia fides xp̄iana nō est credere petro nec paulo nec apostolis nec ꝓphetis. Sed credere deo q̄ locutꝰ est apostolis ꝛ ꝓphetis. Spes autē est sperare ī deo nō sperare in p̄ncipibus seu p̄latis. Ideo dauid. Nolite cōfidere in p̄ncipibꝰ neq; in filijs hoīm in quibꝰ nō est salus Sed ī deo. Sed caritas est maior. de hoc vide

sanctũ thomã p̃ma scd̃e. q. lxvi. arti cu. vi
Rõ quia caritas in sua essencia nõ inclu-
dit defectũ siue ĩperfectionẽ sicut fides ⁊
spes. Quia fides est credere qd̃ nõ vides
Ecce imp̃fectio. Spes vero est sperare
qd̃ non habes. Ecce defectus. Et quid ẽ
caritas diligere deũ ꝓpter se. ⁊ ꝓximum
ꝓpter deũ. qd̃ non includit aliquẽ defectũ
Ido dicit auctoritas scp̃ture. Nunc ma
nent fides spes caritas tria hec maior ho-
rum est caritas. p̃ma ad Chor. xiij. No-
ta maior horũ. Nunqd debet dici maior
harũ. Respondeo ꝙ ly horũ non refertur
ad fidẽ ⁊ spem. ꝫ ly donorũ ꝙ subintelli-
gitur scz maior autẽ donorũ horũ est cari
tas. quia iste tres v̄tutes dant̃ a deo per
infusionẽ. patet ergo ꝙ dixi ꝙ inter v̄tu-
tes morales ⁊ theologicales excellencior
est caritas. ꝓpter ꝫ dicit thema Ante om
nia caritatẽ habentes. scz amorẽ dei fer-
uidum ⁊ amorẽ ꝓximi ordinatũ. Nota
ante omnia. quia debem⁹ laborare vt ha-
beamus v̄tutes morales. Sed ante om
nia caritatẽ habentes. Ista virtus carita
tis habet tres gradus
Prim⁹ est incipere bonam vitã fortiter
Scd̃s ẽ ꝓficere in bona vita habundant̃
Terci⁹ est ꝑseuerare in bona vita finalit̃
Dico p̃mo ꝙ p̃mus gradus ⁊c̃. est in
cipere bonã vitã fortiter. Postq̃ homo
diu tenuit malã vitã viuendo in peccatis
addendo cõtinue peccata peccatis ⁊ deus
facit grãz ꝙ redit ad se cõsiderãs mala ⁊
peccata q̃ fecit d̃t. O miser ⁊ q̃tũ tem-
pus ꝑdidi ꝙ nullũ bonũ feci anime mee.
O miser quid erit de me. volo redire ad
deũ. dolet ⁊ conuertit̃ de peccatis ꝓponit
non redire ad ea. confitet̃ ea clare alicui
confessori. acceptat libent̃ penitenciã con
fessoris. ⁊ seruat eã diligent̃. cõmunicat
deuote. audit missas. sermones. talis est
in p̃mo gradu caritatis. de hoc d̃t petrus
apostolus. postq̃ dixit ante omnia carita
tem habentes assignauit rõnem quasi di-
cat nam caritas operit multitudinẽ pecca
torum. p̃ma petri. iiij. nõ dicit expellit vel
abicit ꝫ operit. videt̃ ergo ꝙ caritas ⁊ pec
cata stent simul. Respondeo dicendo ꝙ
caritas destruit peccata q̃tuz ad culpas.
qꝛ culpe nõ stant simul cuz caritate. sicut
nec lumẽ cum tenebris. ⁊ operit q̃tũ ad
penas. Nã ꝑm sñiam theologorũ in iudi-
cio ꝑticulari vel vniuersali siue generali.
oĩa peccata q̃ hõ fecit siue corde cogitan-
do siue ore loquendo siue ope faciendo.
oĩa discooperient̃ nõ solũ xp̃o cui oĩa nu
da ⁊ aperta sunt oculis ei⁹ Ad hebre. iiij
ꝫ etiã angelis ⁊ scĩs v̄tute diuina. Sicut
vident̃ peccata illi⁹ q̃ ponit̃ in scala quia
ponunt̃ scp̃ta in fronte eius. clariori mo-
do videbunt̃ oĩa peccata sua ĩ iudicio vni-
uersali. O q̃lis confusio ẽ multi sunt qui
modo reputant̃ boni religiosi vel clerici
q̃ tũc videbunt̃ totũ fecisse ex ypocrisi ⁊c̃
Idẽ de p̃latis. Auctoritas. veniet dñs
q̃ illuminabit abscondita tenebrarũ ⁊ ma
nifestabit cõsilia cordiũ. p̃ma ad Chor.
q̃rto. Sed q̃ habebũt caritatẽ eorũ pecca
ta non manifestabunt̃ in eorũ confusionẽ
quia caritas est q̃si velum seu mantelluz
que operit multitudinẽ peccatorũ. ⁊ ergo
quia sic est. incipiam⁹ bonã vitã Sz dico
ꝙ oportet incipere bonam vitam forti ani
mo ⁊ vigoroso. patet hoc triplici similitu
dine. Prima de hoĩe ad altũ montez
ascendentem. cui necessarius est vigor ⁊
fortitudo. qꝛ cũ labore ⁊ violencia ascẽ
dit. Secus descendẽdo. Sic de nobis si
volum⁹ ascendere ad montẽ bone vite ⁊
virtuose. necessarius est vigor ⁊ forca.
quia violent̃ ascendim⁹ quia persona que
inclinat̃ ad superbiã vanitatẽ ⁊ pompaz
cum difficultate humiliat̃. Ideo est ne-
cessaria forca. Idẽ de auaro luxurioso ⁊
sic de alijs quia ire cõtra inclinacionẽ cũ
difficultate fit. Ideo requirit̃ forca. Se
cus descendendo in infernũ per malã vi-
tam. vadit homo constancius naturaliter

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quia caro inclinatur ad vicia et peccata sine mgro ⁊ doctore adisam⁹ peccare ⁊ mala agere. Sensus enim ⁊ cogitacio huāni cordis in malum ꝓna sunt ab adolescentia sua Geneſ. viij. Oportet enim facere vigorose. facere vim sibi ipsi. hoc sciēs apostolus dicebat Ego sic curro non q̄si incertū. Sic pugno quasi aerez verberās Sed castigo corpus meū ⁊ in seruitutez redigo. j. ad Cor. ix. Scda similitudo est de homine leuiter ligato cum filo stupe simplici talis leuiter soluet. Secus si cum cordis vel cathenis ferreis sit ligat⁹. quia tunc requirit ⁊ forca ad soluendum se. Ita ille qui nouiter incipit peccare est ligatus cum filo stupe. qz leuiter poterit dimittere peccata qm̄ vero est iam aliqualiter assuetus est cum cordis ligat⁹. Sz qm̄ est iam antiquatus in peccatis cathenis ferreis est ligatus. Ideo necria est sibi forca sampsonis vt soluat. Multi homines ⁊ mulieres sūt ligati istis cathenis de malis ꝛsuetudinib⁹ qui qm̄ interrogantur a ꝓfessore si iurāt deum dicūt pater consuetudo est hoc vultis dicere. qz iaz estis ligatus ista cathena que ducit vos ad infernum. Multi vellent soluere istam cathenam ne iurarent ⁊ nō possūt ita sūt mali assueti ꝫ frangetis eā assuefacēdo vos ad affirmandum vel negandum ꝑ aduerbia. Item si mr̄es que curant de filijs corrigerent eos ne iurarent ⁊ docerēt eos lo qui ita nō sic est ꝑ aduerbia qm̄ essent magni nō iurarent. Item de peccato vsure. si vniuersitas vel ꝑticularis homo venit ad diuitez vt mutuo recipiat pecunias ab eo Respondit diues placet michi. ꝫ soluet vltra sortem tm̄ quolibet anno dico q̄ ꝫ est vsura qz ꝑ mutuo. Non potest homo aliquid accipere. Et vsurarius dicit confessori pater consuetudo est. O vos vultis dicere q̄ estis ligati ista cathena censualia bona sunt seruatis duabus ꝛdicionib⁹. Prima q̄ sit vera emptio. Scda q̄ precium sit iustum. Item vendere plus ꝓter dilationem solucōnis dicit vsurarius pater cōsuetudo est ꝫ vsurarios hac cathena dyabolus trahit ad infernū. Item cōfessor dicit emere pro pecunia parata minori precio est vsura. pater cōsuetudo est ⁊c. Respondit vsurarius Item obligatio libertatis ad molendinū racōe mutui vsura est. Sed potestis dicere tantū pro tanto sine aliqua ꝛdicōne ⁊ ille bene faciet ꝫ nō obligetis eum Item mutuare possessiones ⁊ interim recipiendo fruct⁹ vsura est. Item si seruatis vos pignora vtimini pignoribꝫ vsura est. pater consuetudo est dicit vsurarius. Sed solutio nulla est. Contra leges humanas potest allegari consuetudo que semper contrariam consuetudinem abrogant. Sed non contra legem dei ymo ꝓter consuetudinem graui⁹ peccatum est. ⁊ talis mala cōsuetudo vertitur in naturam intantum q̄ q̄si impossibile est dimittere illas malas consuetudines auctoritas. Si mutare potest ethyops pellem suaz aut pardus varietates suas ⁊ vos poteritis bene facere cum didiceritis malum. Jeremie. xiij.

Tercia similitudo est d̄ illo qui vadit per viam ⁊ habet transire passum angustum in quo expectant eum inimici ensib⁹ euaginatis contra eum vt occidatur necessaria est sibi forca ad transeūdum vt possit euadere. Ita est de nobis lingua hominis est adinstar ensis facta ⁊ quādo aliquis vult incipere bonam vitam dimittendo vicia vanitates ⁊ peccata statim illi qui prius fuerunt socij in peccatis nituntur eum retrahere scilicet obloquentes. Verbi gratia Si in aliquo monasterio vel collegio est aliquis religiosus vel cleric⁹ bene dissolutus ⁊ cetera. Nullus dicit sibi aliquid Imo commendabitur de fortitudine ⁊c. Et si ponit se in via bone vite vt vadat ad paradisum factum est alij qui vadunt ad infernum statim persecuntur eum.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Idem de clerico ⁊ layco. idem de mulieri
bꝫ. idē de illo qui ꝑcit inimicis ⁊c̄. Quot
religiosi miseri clerici ⁊ alij sūt qui vellēt
incipe bonaꝫ vitā. Sed dicūt O miser
q̄d faciā quia dicent ꝙ sum ypocrita. Jō
necessaria est furca non curare q̄d dicunt
male gentes. Sed q̄d vult deus ⁊ q̄d te
nemini facere hoc s. ꝙ dicit dn̄s ꝑ ꝓphetā
Jeremie. ix. vnusquisq̄ a ꝓximo suo se cu
stodiat ⁊ in om̄i fratre suo nō habeat fidu
ciā. qꝛ omnis fr̄ suplantans suplātabitur
⁊ omnis amicus fraudulenter incedet ⁊
vir fratrem suū deridebit tn̄ dilectio diui
ne voluntatis vigorose liberat ab omni
bꝫ istis supradictis auctoritas Aque mul
te nō potuerunt extinguere caritattē nec
flumina obruent illā Canticoꝝ. viij. Et
loquit̄ de illo qui fortiter ⁊ vigorose re
cepit bonā vitam. In tali em̄ aque mul
te scꝫ malaꝝ inclinacōnum ⁊ male cōsue
tudinis nō potuerunt extinguere caritatē
nec flumina scꝫ obloquentium obruent il
lā. Ecce p̄mus gradus caritatis principi
um bone vite. Ideo incipiamus pro tpe
dum sumus in hoc mundo auisando ⁊c̄.

Scd̄us gradus est ꝓficere in bona vi
ta habundanter exq̄ hō incepit ⁊ ꝯtinua
uit iam gentes non obloquunt̄ ꝯtra eum
qꝛ vident bonā ꝯtinuacōm. qꝛ nō ficte ꝫ
veraciter bonā tenet ꝯtinuacōm ⁊ bonaꝫ
vitam. licet a principio mirent̄ ⁊ obloq̄n
tur tacent post tunc tales siue talis debet
vel debēt ꝯgregare virtutes ⁊ bona opera
⁊ merita habundant̄ Nota similitudinē
de arbore transplantata in bona terra ri
gata ⁊ radicata facit flores folia ⁊ fruct⁹
Ita exquo ꝑsona est trāsplantata de ter
ra sterili male vite in bonam vitam debꝫ
facere flores orationum folia elemosina
rum ⁊c̄. ⁊ fructuꝫ meritorum auctoritas
Hoc oro vt caritas vestra magis ac ma
gis habūdet in scientia ⁊ in omni sensu vt
ꝓbetis pociora vt sitis sinceres ⁊ sine of
fensione in die xp̄i repleti fructu iusticie.
ad Philipenses. j Nota quatuor in
quibꝫ est habēda habundantia Prīo
debet habundare in scientia. Si dicat ru
sticus ⁊ quomodo ergo potero habunda
re in scientia. Respondeo Nos qui habe
mus predicare habem⁹ habundare in sci
entia theologie. qꝛ al's faceremus errare
populum. Sed vobis simplicibꝫ sufficit
scire. Credo in deum in quo sunt omnes
articuli fidei dicatur hoc Secundo de
bet habundare in omni sensu penitentiam
faciendo. Sicut em̄ ex quinq̄ sensibꝫ pec
camus ita ipsis debemus facere penitenti
am in oculis lacrimando. In auribꝫ mis
sas ⁊ ꝑmones audiendo. In odoratu vi
am domini sentiendo sicut canis qui sequi
tur leporem per odorē sentit in biuio vn̄
transiuit. In gustu in ieiunando. In sen
su tactus totum corpus affligendo beat⁹
vir qui in sapientia morabitur quantum
ad credo in deum Et in sensu cogitabit s.
penitendo Ecclesi. xiiij. Tercio probe
tis potiora bonum est corpus hominis. ꝫ
melior est anima. Ita bona sunt opa bo
na corporis. sed meliora sunt anime scili
cet orationes deuote ⁊ contemplacōes
Multi sunt qui ex operibꝫ misericordie
corporis perdunt bona anime. quia negli
gunt nimis. Non possunt audire sermo
nes que est optima contemplatio ⁊ sic de
alijs. Propter hoc scripsit apostolus ad
Thimotheum qui faciebat magnas afflic
tiones corporis dicens. Exerce teipsum
ad pietatem scilicet ad spiritualia. Nam
corporalis exercitatio ad modicum vti
lis est pietas autem ad omnia vtilis est.
Promissionem autem habens vite que
nunc est ⁊ future prima ad Thimoteum
quarto Quarto per ihesum cristum do
minum nostrum. quia nll'a alia lex ducit
ad paradisū nisi lex cristi. Non moysi nec
machometi licet dicant iudei Nota hic
exemplum de illo diuite qui habebat tres
filios ⁊ vnum lapideꝫ preciosum magni
precij. ⁊ quilibet filius petebat illum lapi
dem a patre. Pater autem volens illos

cōtentare vocauit vnum lapidarium qui
fecit sibi duos alios lapides omīno siles
lapidi precioso ⁊ quādo pater debuit mo
ri dedit vnum seniori scdo quem magl di
ligebat dedit lapidem verum. tercio filio
dedit alium de illis de vitro. Mortuo pa
tre quilibet se dicebat habere lapidez pre
ciosum. ꝫ argentarius in pondere cogno
uit verum lapidem. Idē tres filij sūt tres
popnli scz iudeorum cristianorum ⁊ aga
renorum pater est deus tres lapides sunt
tres leges eorum ⁊c̄. ꝫ cognoscuntur in
pondere. Pondus legis moysi ꝑm ꝓmis
sionem eius est que solum ꝓmittit terre
na ⁊ ista q̄ntum ponderauerūt. Ecce q̄d
dicit salomon de terrenis vanitas vani
tatū ⁊ omnia vanitas. Quid habet am
plius homo de vniuerso labore suo. quo
laborat sub sole. Generatio p̄terit ⁊ ge
neratio aduenit terra autem in eternum
stat. Qrit sol ⁊ occidit. ⁊ ad locum suuz
reuertit. ibiqꝫ renas. ⁊c̄. Eccl. j. Itē vidi
cuncta que fuerunt sub sole ⁊ ecce omnia
vanitas nichil aliud ponderat nō est ergo
iste lapis preciosus. Pondus autē secte
agarenorum qd̄ est promittit em̄ lex illa
maledicta riuos mellis ⁊ lactis ī celo ⁊
vxores quingentas virgines ⁊c̄. ꝑadisꝰ
porcorum ⁊ asinorum bestialis. Ecce q̄d
ꝓmittit nil ponderat lex autem cristi pro
mittit nō vanitatem vt lex iudeorum nec
bestialitatem vt agarenorum. ꝫ regnum
paradisi qd̄ est infinitum ⁊ infiniti ponde
ris ⁊ valoris nō enim potest extimari eiꝰ
valor. quia minor est maior tota hyspa
nia. Ecce promissiones Beati pauperes
spiritu quoniam ipsorum est regnum ce
lorum Mathei. v. Beati qui ꝑsecucōm
patiuntur ꝓpter iusticiam quoniaz ⁊c̄
Terciꝰ g̃dus caritatl ē ꝑseuerare ī bona
vita finaliter ꝯtinuando vsqꝫ in finem qꝛ
qui nō currit nō obtinet brauium nec be
ne currens obtinet brauium nisi cursum
ꝯsummauerit vsqꝫ ad brauium. Idō apo
stolus orando dicebat det vobis deꝰ ꝑm
diuitias glorie sue virtutem corroborari
per spititum eius in interiori homine xp̄m
habitare ꝑ fidē in cordibꝰ vestris in cari
tate radicati ⁊ fundati vt possitis ꝯprehē
dere cum omnibus sanctis que sit latitu
do ⁊ longitudo sublimitas ⁊ profundum
ad Epheseos. iij Prima que sit latitu
do extensa dilectio que debet esse tanta in
corde cristiani ꝙ debet diligere seipsum ⁊
sed ꝓximos non solum illos de domo sua
sed etiam extraneos. Nō solum amicos
⁊ benefactores qꝛ ⁊ canis diligit benefac
torem suum. Ideo qui solū diligunt ami
cos habent amorem caninū. Ex tali amo
re nō habebunt a deo saluacōem siue me
ritum. Sed meritum est diligere amicos
⁊ inimicos ꝓpter deum. qꝛ inimici non ha
bent rationem diligibilitatis nisi ꝓpter de
um qui precipit illos diligere. Itez dili
gere debemus iudeos moros ⁊ alios infi
deles ⁊ orare pro eis vt conuertantur. ꝫ
nō participare cum eis. Secunda que
sit longitudo scz ꝑseuerantis duracionis
hic tangit rectores qui fecerunt bonas or
dinacōnes ad vtilitatem cōmunitatis vt
seruent al's modicum esset. Sed dicitur
modo hodie facta hodie fracta. Idō neces
saria est longitudo duracōnis ꝙ mirum ē
quare deus dat nobis panem vel aquam
vel vinum. Ideo nullo modo frangūtur
ordinacōnes. Nota hystoriam Jone
de ciuitate magna niniue in q̄ fiebant mlt
ta peccata ⁊ deus misit ad eos Jonam ꝓ
phetaz qui predicauit ⁊ gentes timuerūt
⁊ fecerunt ordinacōnes ⁊ penitentiam ꝫ
nō habuerunt longitudinez fregerunt or
dinacōnes ⁊ redierūt ad peccata ꝓpter ꝙ
tota ciuitas vt inquit Lira versa est in ab
bissum nec aliquis euasit in qua erant plu
res gentes q̄m in regno aragonie ita erat
populosa Idō dauid Domum tuam scz
villam vel conmunitatem decet sanctitu
do domine in longitudine dierꝫ ī psalmo

Tercio que sit sublimitas ⁊ altitudo celestis p̄mij qd̄ deꝰ ꝓmisit bonis dñis ⁊ rectoribꝫ ꝯmunitatū scꝫ regnum paradisi. O qualiter deberemꝰ esse aduocati. Jhu xp̄i ⁊ zelotipi de suo honore quē ad modū aduocatꝰ alicuius baronis ꝓ modico solario statim in omni loco defendit eū ⁊ sua ⁊c̄. Et ꝓ xp̄o q̄ ꝓmittit regnū paradisi nullꝰ est aduocatꝰ nullus curat de suo honore. Jdo curetis de suo honore ⁊ adtēdatis q̄d ꝓmittit Jdo apostolꝰ In sublimitate eternū glorie pondus operat̄ ī nobis nō ꝯtemplātibꝫ nobis que vidē tur. ꝫ q̄ non vident̄ q̄ vero vident̄ tp̄alia sūt que aūt non videntur eterna sūt. ij. ad Cor. iiij. Quarto ⁊ ꝓfundū scꝫ infernalis dampnacōnis que p̄ata est dñis ⁊ rectoribus qui sustinent pctā notoria ⁊ negligenter exercent officiū suum q̄ ꝓpter lucꝝ sustinent ludū taxillorꝝ meretrices in hospitijs vel ꝯcubinas ⁊c̄. Quilibet curat diligenter de domo sua magis ⁊ diligentius curandū est de ꝯmunitate Racō est ista de ꝯmunitate est vt de naui in mari si patronꝰ vel nauta solum curaret de sua camera malum esset ꝓ naui. Quia si camera patroni vel alia destruatur nō est periculū. ꝫ si vnus postl̄ vel tabula amoueatur de latere nauis ibi est periculum ꝑ iditandi omnibus ⁊c̄. Jsta caritas est ad instar magne nauis ⁊c̄. Caritas em̄ de q̄ scriptum est nō querit que sua sunt. sic intelligit̄ ꝙ nō ꝓpria ꝯmunibus ꝫ ꝯmunia ꝓprijs anteponit. Tanto em̄ vos magis ꝓficere noueritis q̄nto rem ꝯmunem curaueritis vt ait Augustinꝰ in regula Ergo ante omnia caritatem habētes ⁊c̄.

Dominica infra octauas Ascēsionis.

Hec locutꝰ sum vobis vt nō scādalisemini Joh̄ xvj. Verbum istud xp̄i fuit dictum apostolis. quādo vidit eos paratos vt caderent in peccato. qꝛ erant fragiles. Jdeo dicit eis. Hec locutus sum vobis ⁊c̄. Scādalum grece idem est ꝙ offendere latine vt cum homo vadit per viam quā nō cōsiderat ꝫ cogitat de alijs ⁊ ponit pedes ad lapides ⁊c̄. Illud vocat̄ scandalum. Jō sapiens dicebat filio suo Eccles. xxxij. In viam ruine id est petrosā non eas ⁊ nō offendas in lapides nec credas te vie laboriose ne ponas anime tue scādalum Mō ita ē om̄s q̄ sumus mō in vita sumꝰ ī via. nullus credit hic remanere. qꝛ omnes sumus peregrini ⁊ viatores vnus venit scꝫ nascendo. alter transit sed moriendo. Jō dauid in sua oracōne dicebat peregrini sumus coram te ⁊ aduene sicut om̄s p̄res nr̄i dies nr̄i q̄si vmbra super terram nulla est mora. j. Paral. vl. Ex quo ergo sumꝰ viatores volo vos auisare modo ne vos offendatis pedes ⁊ lapides ⁊ in fine sermonis potero vobis dicere hec locutꝰ sum vobis ⁊c̄. Q̄uis sumus omnes viatores. tamen nō omnes imus ad paradisum per eandem viaꝫ. ymo in scriptura sacra inueni tres vias securas ⁊ bonas eundi ad paradisum. Prima est pura īnocētia. Secunda est digna penitentia. Tercia est firma obedientia. ~~Prima est pura~~ īnocentia Sed quia multi scandalisantur in q̄libet istarum. Jdeo volo vos auisare vt possum vobis dicere thema. Hec locutus sum vobis ⁊c̄. Dico p̄mo ꝙ prima via eundi ad paradisum est īnocentia pura que est nullum peccatum vnq̄ꝫ fecisse. nec veniale nec mortale nec corde cogitando. nec ore loquendo. nec opere operādo. De ista via ꝓphetizauit ysaias ꝓpheta capitulo. xxxv. ⁊ erit ibi semita ⁊ via sancta vocabitur nō transibit per eam pollutꝰ. ⁊ hec erit vobis directa via ita vt stulti nō errāt per eā. Nota ⁊ erit ibi scꝫ in tempore gratie vt noue legis semita. i. via innocentia ⁊ non solum dicit via. Sed ⁊ semita stricta. qꝛ pauci hodie vadunt per

eā ⁊ via sancta vocabit̄ q̄ nō transibit ꝑ eā pollut⁹. Primus g̊ q̄ ꝑ hanc viā trā sinit fuit xp̄s q̄ peccatū nō fecit nec inuentus est dol⁹ in ore ei⁹. j. pe. ij. Etiaz v̄go maria secuta est eū. q̄ nunq̄ peccauit aliq̄ mō cui dic̄ sp̄ūssanctus Cañ. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula nō est in te. Nec de adultis īueniunt̄ pl̄es nisi xp̄s ⁊ virgo maria nec de p̄riarchis nec ꝓphetis nec apostolis nec mr̄ib⁹ nec ꝯfessorib⁹. Nullus em̄ p̄ter xp̄m ⁊ virginē potest se excusare de pc̄to mortali vel veniali. ymo beatus iohēs euuāgelista de se ⁊ de alijs dic̄. j. Johis. j. Si dixerim⁹ q̄ pctm̄ nō habem⁹ ipsi nos seducim⁹ ⁊ veritas ī nobis nō est. Solum em̄ pueri nouiter nati ⁊ baptisati qui anteq̄ peccāt moriunt̄ sequunt̄ xp̄m ⁊ virginem mariā ꝑ viā īnocentie cogitate q̄ qn̄ v̄go maria fuit ī celo cū filio vertit se respiciendo si aliq̄s eā sequebat̄ ⁊ vidit q̄ mulli nisi īnocentes de quib⁹ reg̃tiando filio suo dic̄ īnocētes ⁊ recti corde adhiserunt michi. p̄s. xxiiij. Nota q̄ sustinui te tripliciter p̄mo ī vt̄o nouē mensib⁹. scd̄o in brachijs ⁊ amplexib⁹. tercio in manib⁹ cū geītib⁹ ⁊ dolorib⁹. Id̄o īnocentes adhiserūt sibi. Carissimi ꝓ vera declaracōe intelligat̄ q̄ in hac via hoīes tripliciter scādalisant̄. Quidaz em̄ scandalisant̄ cadēdo in puteū inferni. Alij nō cadunt s̄ deuiant a via paradisi. Tercij nō cadūt nec deuiāt. s̄ retardant̄. Primi sūt pueri q̄ nō baptisant̄. Et ꝓpt̄ s̄ vt pueri nō venirēt in isto scandalo xp̄s p̄cepit Math. vl. d. Eūtes docete om̄s gētes baptisātes eos ī noīe p̄r̄is ⁊ filij ⁊ sp̄ūssancti. Scd̄o aliq̄ scādalisāt̄ nō in inferno cadēdo. s̄ deuiādo sic̄ ille q̄ offendit peccādo mortalit̄ in q̄ scādalisati sumus om̄es q̄ statim dū quinq̄ fuim⁹ annoꝝ vel sex incepim⁹ ꝓeccare. Nota de puero quinq̄ annoꝝ ī dyalogo greg̃. In ista g̊ etate multi deuiāt peccādo mortalit̄ licet nō ī inferno stati cadāt ymo ꝑ p̄niaz possūt se iuuare. Nota q̄liter est magna tristicia viatorib⁹ qn̄ ꝑ vnā leucā vel duas deuiāt ampli⁹ qn̄q̄ deuiāt ꝑ dietā. Mō cogitate q̄t dietas quilibet vr̄m ambulauit post viā īnocētie deuiādo qn̄ peccam⁹ mortaliter deuiam⁹ in tātū q̄ īpossibile ē redire ad īnocētie statū ⁊ id̄o ꝑ aliā viā oz nos redire vt possum⁹ dr̄e errauim⁹ a via scz xp̄i q̄ dic̄ ego sū via v̄itas ⁊ vita Joh. xiiij. Et lassati sum⁹ in via iniq̄tatis ⁊ ꝑdicōnis Sap. v. Id̄o vos q̄ habetis filios nutriatis eos bn̄ ⁊ custodiatis ne deuiēt a via dn̄i Sz heu mlti magis curāt q̄ filij sui sint bn̄ induti. Tercio aliq̄ scādalisāt̄ nō cadēdo in inferno nec deuiādo s̄ retardādo ꝑ pctā veīalia q̄ nūq̄ peccauerūt mortalit̄ vt credit̄ de Jere ⁊ iohe baptista ⁊ ceteris. Id̄o nō ꝑdiderūt viā īnocētie. q̄ aūt solū hn̄t pctā veīalia retardāt̄ in purgatorio. Id̄o de hoc dicebat dd̄. p̄s. cxlj. In via hac q̄ ambulabā abscōdert̄ laqueum mihi. Scd̄a via eūdi ad ꝑadisū est digna p̄nia ⁊ ꝑ istā oz nos ire ex q̄ ꝑdidim⁹ uiā īnocētie. Nota digna p̄nia ē adeq̄tio culpe ad penā. verbi gr̄a si peccamus corde male cogitando. odiendo vel ꝯcupiscendo faciam⁹ p̄niam ꝯterēdo. si ore blasphemādo iurādo faciam⁹ p̄niaz ꝯfitēdo deū ⁊ laudādo. si ocl̄is vane vidēdo fiat p̄nia plorādo. si manib⁹ fiat p̄nia erectis maīb⁹ orādo ⁊ restituēdo. si ꝑ gulā fiat p̄nia ieiunādo. si ī corpe affligendo fiat p̄nia. Ista ē digna p̄nia si s̄m pctm̄ fiat p̄nia. s̄ ista via angusta est vn̄ xp̄s Mat. vij. q̄ angusta porta ⁊ arta ē via q̄ ducit ad vitā s̄ pauci sūt q̄ inueniūt eā. Nota q̄ dcō ē āmiratiua angusta porta h⁹ vie ē ꝯfessio angusta ē q̄ hō hz se diffamare ⁊ dr̄e de pctō. Hec porta dn̄i iusti int̄būt in eā In hac via p̄nie. tripliciter scādalisantur homines quidam faciendo plus. quidam minus quidaz ex toto dimittēdo p̄mi pl⁹ faciūt q̄ vtunt̄ ī discrecōe q̄ q̄ īdiscrete vigilādo vel ieiunando vel corpus affligendo efficiuntur magni fatui ⁊ sic dampnantur. Dyabo-

lus em̄ impugnat eos aliquo colore dicē
do. q̄ parum facit ꝓ xp̄o qui tantum fecit
ꝓ te ⁊ similia ⁊ tunc sic illusus facit magl̄
de penitentia q̄ꝫ possit sustinere. Talis em̄
ex indiscretione facit de via paradisi viam
inferni. Cōtra istos dic̄ scriptura ad Ro
xij. Obsecro vos fratres ꝑ miscdiaꝫ dei
vt exhibeatis corpora vestra hostiam vi-
uentem sanctam deo placentem rationa-
bile obsequium vestrum. i. seruiciū vestr̄.
Nota rationabile quilibet cogitet q̄ntum
potest portare asinus suus scꝫ corp⁹ ⁊c̄.
Scdi sūt facientes minus de penitentia
q̄ꝫ deberent ⁊ in hoc plurimi deficiunt. Ha-
bent em̄ bonum corpus qd̄ fecit multa ⁊
magna peccata ⁊ faciunt parum de peni-
tentia contra istos qui minus de peniten-
cia faciunt ad Colo. iij. Dicit apostolus
Mortificate membra vestra que sūt su-
per terram. Tercij sunt qui nullam peni-
tentiam faciunt bene incipiunt magnā pe-
nitentiam ꝫ postea dimittunt totum sicut
multi religiosi qui optime incipiunt. quia
religio non est nisi penitentia ⁊ postea di
mittunt frangendo penitentiam Jeiunia
vota essentialia ⁊ cerimonias ⁊ illud est
magnum scandalum Augustinus. Non
vidi meliores q̄m eos qui in monasterio
ꝓfecer̄t nec deteriores q̄ꝫ qui ibi defece-
rūt. quia bonus religiosus plus lucratur
de meritis q̄ꝫ secularis ceteris paribꝫ quia
opus bonum factum ex voto magis est
meritoriū q̄ꝫ si fiat sine voto. Aliquādo
in malo religioso tanta est ingratitudo et
tm̄ peccatuꝫ qd̄ facit ꝯtra deū q̄ dimittit
totaliter penitentiā reuerentiam suaꝫ vel
habitū suum vel nō curat ampli⁹ de sua
reuerentia. Ideo multi religiosi sūt peio-
res ad ꝯuertendum q̄ꝫ infideles. Idez de
presbiteris qui optime ⁊ deuote incipiūt
penitentiā. Idem de laycis hominibus ⁊
mulieribꝫ. Ideo dicit xp̄s Mat. xj Bea-
tus est qui nō fuerit scandalisatus in me
Tercia via eūdi ad paradisum est firma

obedientia scꝫ ad dei precepta ⁊ custodi-
re se a peccatis mortalibꝫ quā declarauit
xp̄s predicando de gloria paradisi. Nota
q̄nte dulcedinis ⁊ saporis erant verba dī
incarnati. p̄dicabat em̄ sepe de gloria pa-
radisi. vt corda gentium inflāmaret ⁊ vt
ex ista gloria despicerent mundana ⁊ trā
sitoria. Et tunc post predicacōnem venit
ad eum quidaꝫ totus inflāmatus gloria
xp̄o dicens. magister bone quid boni faci
am vt habeam vitā eternā Mathei. xix.
Xp̄s aūt sibi rn̄dit oñdens sibi viaꝫ obe
dientie. Dicens si vis ad vitā ingredi ꝑ
ua mādata Ido sapiens dic̄ Prouerbi.
vij. Filij serua mandata mea ⁊ viues de
ista via dicit̄ Ysaie. tricesiō. Hec est via
ambulate in ea neqꝫ ad dextrā neqꝫ ad si-
nistrā. Dextra em̄ ⁊ sinistra sunt due ripe
vie obedientie. ꝑs siue ripa dextra est obe
dite p̄ceptis dei ore suo dictis ⁊ mādatl̄
vñ petrus apostol⁹ dic̄ Actu. v. Obedi
re oꝑtet deo magis q̄ꝫ hoībꝫ pars siue ri-
pa sinistra est obedire p̄ceptis dñoꝝ tem
poraliū de q̄ apl̄s dic̄ obedite prepositis
vr̄is ad Heb. vl̄. Ad dextraꝫ ergo dedi
nāt cadentes inobedientes deo. Ad sini-
strā inobedientes dñis siue p̄latis in hac
via obedīe scandalizant̄ hoīes tripliciter
p̄mo ꝑ ignorātiā. scdo ꝑ maliciā. tercio
ꝑ ꝯcupiscētiā. ꝑ ignorātiā scādalisāt̄ illi
q̄ nesciūt mādata dei nec excusāt̄. qꝛ bene
sciūt q̄t denarios valet floren⁹ ⁊c̄. Ido
apl̄s. j. ad Cor. xiiij. Si q̄s autē ignorat
ignorabit̄. Quidā scādalisant̄ ꝑ maliciā
qꝛ sciūt q̄d debēt facere ꝑm deū ⁊ nō cu
rāt ponētes aratꝝ añ boues ⁊ non retro
scꝫ affectionē male añ iusticiā ⁊ veritatē
⁊ diuinā ordīacōꝫ de quibꝫ scriptura dic̄ sa
pientie. ij. Execauit em̄ illos malicia eoꝝ
Tercij scādalisant̄ ꝑ ꝯcupiscētiā scꝫ dig
nitatū seu diuitiaꝝ ⁊ delitiaꝝ ⁊ h⁹modi
Et ido dd̄ p̄s. xl viij. hec via illoꝝ scāda-
lum ip̄is ⁊ postea in ore suo ꝯplacebunt
Ecce q̄re dic̄ thema h̄ locut⁹ sum vobis